

HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK

MUNKAERŐPIACI INTEGRÁCIÓJA

AZ EU TAGÁLLAMAIBAN

MAGYARORSZÁG

2018

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

BELÜGYMINISZTERIUM

Cím: Harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációja az EU tagállamaiban

Tagállam: MAGYARORSZÁG

Év: 2018

A projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg. A kiadvány kizárólag a szerző nézeteit tükrözi, annak tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőt terheli. Az Európai Bizottság nem felel a benne foglalt információk további felhasználásáért.

Az Európai Migrációs Hálózatot az Európai Bizottság koordinálja a tagállamokban és Norvégiában létrehozott Nemzeti Kapcsolattartó Pontokkal együttműködésben .

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

Harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációja az EU tagállamaiban

EMH Fókusztanulmány 2018

Összefoglaló adatlap

Ezen EMH tanulmány célja áttekintést adni a Magyarországon élő harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci beilleszkedéséről, helyzetelemzést nyújtani az utóbbi (2014-et követő) időszakról, illetve a 2014-et követően alkalmazott, vagy módosított intézkedésekről.

Magyarországon a migránsok aránya a nyugat-európai országokhoz képest relatív alacsony, az országban élő harmadik országbeli állampolgárok aránya a teljes lakosság közel 1%-ára tehető.

A migráció alapvetően városi jelenség: a legtöbb migráns Budapesten és egyetemi városokban él, és egyéb megyék nagyvárosaiban. Ezen személyeknek a városi környezetben jobb munkavállalási lehetőségeik vannak, illetve a különféle egyetemeken egyes kurzusok idegen nyelven is folytathatóak, általában angol nyelvű képzések keretében.

A migránsok körében a munkavállalási arány magasabb, mint a hazai népességé, ez összefügg azzal, hogy a tartózkodási engedély anyagi források igazolásához kötött. Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár elveszíti állását, anyagi körülményei rosszabbodnak, a tartózkodási engedély visszavonásra kerülhet. Továbbá számításba kell venni e tekintetben a korcsoport-eloszlás eltérőségét is.

Az elmúlt években a 2015. évi migrációs krízis jelentős politikai vitákhoz vezetett, nőtt a magyar lakosság bevándorló-ellenes attitűdje. A legális migránsok tapasztalták az említett viták kihatását, a kapcsolódó kommunikációs kampányokat, azonban a jogaik és lehetőségeik nem csökkentek.

A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap hozzájárult a harmadik országbeli állampolgárok munkaerőpiaci integrációjához. Ilyen jellegű finanszírozási forrás hiányában a beilleszkedés bármely szereplő által történő elősegítése alacsonyabb szinten valósulhatott volna meg.

A munkaerőpiaci beilleszkedést az elmúlt években különféle eszközök segítették mint a szükségesség felmérése, munkaerőpiaci tanácsadás, álláskeresési tréning, gyakornoki programok, interkulturális tréning, vállalkozásindítási programok.

A magánszektor által kezdeményezett ilyen jellegű programokat sajnos nem lehetett beazonosítani. Magyarországon még a nagyobb vállalkozások is eseti alapon foglalkoznak külföldiekkel. Egyes vállalkozások biztosítanak nyelvi képzést, mentort, vagy egyéb segítő személyt, a beilleszkedés elősegítése érdekében, azonban ezek egyéni jellegűek, nem kidolgozott projektek, nem állandó programok, melyek a hivatkozott finanszírozási formáktól függetlenül léteznének.

1 I. rész: Általános és munkaerő-piaci integrációs irányelvek

1.1. A TAGÁLLAMOK INTEGRÁCIÓS IRÁNYELVEINEK ÁTTEKINTÉSE

K1. Kérjük, röviden írja le a tagállama harmadik országbeli állampolgárokkal kapcsolatos irányelveit.

a) Milyen kategóriába sorolhatók a tagállamába érkező harmadik országbeli állampolgárok? Változott az összetételük 2014 óta?

Magyarország a migráció tekintetében tranzit, kibocsátó és célország szerepét is betölti. Ugyanakkor sem a múltban, sem jelenleg nem beszélhetünk a tartós letelepedés szándékával itt élő külföldiek tömegeiről.

A magyar határok részben az Európai Unió külső határaként funkcionálnak. Magyarország Közép-Európában, a Kárpát-medencében fekszik, elsősorban tranzit ország a keleti és délkeleti migrációs útvonalak metszéspontjában fekszik.

Magyarország helyzete egy másik szempontból egyaránt különlegesnek tekinthető, az itt élő külföldiek összetételét illető sajátosság, hogy nagy többségük a szomszédos államokból érkezett határon túli magyar.

A magyar Központi Statisztikai Hivatal, illetve az Eurostat 2018. január 1-i adatai szerint a Magyarország területén élő külföldiek száma 156.000. A külföldiek így a népesség 1,5 %-át alkotják. Az adatok azt mutatják, hogy a férfiak továbbra is felülreprezentáltak.

	2014	2015	2016	2017	2018
Férfiak	78 772	81 763	87 694	85 131	89 400
Nők	61 764	64 205	68 912	66 001	66 600
Összesen	140 536	145 968	156 606	151 132	156 000

*stadat a Központi Statisztikai Hivatal alapján

https://www.ksh.hu/docs/eng/xstadat/xstadat_annual/i_wnvn001b.html

2018. január 1-jén 156 000 külföldi tartózkodott Magyarországon, ez a kisebb növekedést jelent az előző évhez képest (-3%), ugyanakkor megközelítőleg megegyezik a 2015. évi adatokkal. A főbb országok az Európai Unió tagállamai közül Románia (23 000), Németország (17 400), Szlovákia (9 400), és a következő harmadik országok: Kína (19 500) és Ukrajna (8 900), Oroszország (4 700).

Három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok számát (állapotstatisztika) mutatja a következő táblázat, mely a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal adatait tartalmazza, állampolgárság szerinti lebontásban. Ezen adatokba beletartoznak a tartózkodási engedélyek, letelepedési engedélyek, bevándorlási engedélyek, uniós polgár harmadik országbeli állampolgársággal rendelkező családtagja részére kiadott tartózkodási kártyák adatai.

Állampolgárság	2014	2015	2016	2017
Kínai	19 230	25 242	32 431	37 627
Ukrán	7 077	7 081	7 769	13 362
Orosz	4 240	5 381	6 578	7 055
Vietnámi	3 167	3 604	4 147	4 864
Iráni	2 037	2 518	3 413	4 217
Szerb	2 783	2 446	2 913	4 171
USA polgára	3 073	5 660	4 125	4 147
Török	1 923	2 241	2 771	3 277
Indiai	1 227	1 812	2 521	2 966
Egyiptomi	1 034	1 325	1 742	2 005
Brazil	1 699	717	528	827
Japán	1 428	1 666	1 983	1 955
Nigériai	1 411	1 716	1 934	1 857
Egyéb	13 965	15 256	22 114	25 838

Total	64 294	76 665	94 969	114 168
--------------	---------------	---------------	---------------	----------------

* a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal adatai

A különböző tartózkodási célokat a tartózkodási engedélyek típusai alapján figyelhetőek meg. Az egyes években a következő számban lettek kibocsátva/meghosszabbítva tartózkodási engedélyek.

Tartózkodási cél	2014	2015	2016	2017
Kereső tevékenység folytatása	8 474	8 409	5 105	
Munkavállalás			4 523	17 726
Jövedelemszerzés			278	670
Kutatás	44	49	60	83
EU Kék kártya	7	18	8	15
Hivatalos	1 593	1 707	1 822	2 052
Tanulmányok folytatása	9 183	10 574	12 272	15 815
Családi együttélés	5 963	5 304	4 511	4 040
Látogatás	102	70	88	306
Önkéntes tevékenység	40	78	59	80
Ideiglenes tartózkodás (mobilitás)		90	72	75
Gyógykezelés	118	72	84	40
Egyéb cél	4 534	4 262	3 839	3 724
Összesen	30 058	30 633	32 721	44 626

Alapvetően keresőtevékenységet az a harmadik országbeli állampolgár folytathat Magyarországon, aki munkavállalás céljából, családi együttélés biztosítása céljából, tanulmányi célból, kutatás céljából, vállalaton belüli áthelyezés céljából kiadott tartózkodási engedéllyel, vagy EU Kék Kártyával rendelkezik.

Ezen tanulmány fókuszsa szempontjából a legjelentősebb a munkavállalási cél. 2017-ben a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal által 17 726 munkavállalási célú tartózkodás céljából kibocsátott engedély közül a legtöbbet ukrán (7659), szerb (2442), kínai (1363), vietnámi (883) és koszovói (681) állampolgárok részére adták ki.

A munkavállalási célú tartózkodási engedély adott foglalkoztatáshoz kötődik. Maximum 3 évre adható ki. A tartózkodási engedély kiadása és meghosszabbítása az érintett személy által a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalnál benyújtott kérelem alapján történik. Ugyanakkor az összevont engedélyezési eljárás keretében a foglalkoztatási ügyekben illetékes kormányhivatali egység megvizsgálja, hogy van-e az adott pozíció betöltésére megfelelő magyar vagy uniós polgár. Ezen eljárás keretében maximum 2 évre kibocsátható a munkavállalási engedély.

Jövedelemszerzés céljából tartózkodási engedélyt az a harmadik országbeli állampolgár kaphat, akinek a tartózkodási célja, hogy jogszabály szerint önállóan, ellenérték fejében végezhető tevékenységet folytasson; vagy gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb - jövedelemszerzési céllal létrejött - jogi személy tulajdonosaként, vezető tisztségviselőjeként, vezetői, képviselői vagy felügyeleti szerve tagjaként végezze tevékenységét. A 670 ilyen célú tartózkodási engedélyből 290-et bocsátottak ki kínai állampolgárok részére.

A 2016. július 1-jén hatályba lépett jogszabály-módosítás kapcsán a keresőtevékenység folytatása, mint tartózkodási cél kettévált, így megkülönböztetünk munkavállalás céljából és jövedelemszerző tevékenység folytatása céljából kiadott tartózkodási engedélyt.

2017-ben kutatási célból az összesen kiadott 83 engedély túlnyomórészt indiai (17), iráni (10) és kínai állampolgárok részére került kibocsátásra.

EU kék kártya engedély a magasan képzettek foglalkoztatása vonatkozásában a felsőfokú végzettséggel rendelkező személyek részére kerülhet kiadásra, maximum 4 éves időtartamra. Az EU Kék Kártya

birtokosa az Európai Unió tagállamaiban egyszerűsített szabályrendszer keretében foglalkoztatható mobilitás keretében. Az EU Kék Kártya az orosz állampolgárok (4) körében volt a legnépszerűbb, az összesen kiadott 15 engedély viszonylatában.

A tanulmányi célú tartózkodás esetében a munkavállalás lehetősége időben korlátozott, a tanulmányi célú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár keresőtevékenységet szorgalmi időszakban hetente legfeljebb huszonnégy órában, szorgalmi időszakon kívül évente legfeljebb kilencven napon vagy hatvanhat munkanapon végezhet teljes munkaidőben. Ebben az esetben nincs szükség külön munkavállalási engedély, vagy tartózkodási engedély megszerzésére a foglalkoztatáshoz. Foglalkoztatás 16 év feletti diák esetében lehetséges.

A tanulmányi célból kiadott engedélyek száma is növekedett. A Stipendium Hungaricum ösztöndíj program jelentős mértékben hozzájárult ehhez, a magyar oktatási-képzési rendszer nemzetköziesítését célzó stratégia keretében. A kormányzat célja, hogy 2020-ig 40 000 külföldi hallgatót vonzzon be a magyar felsőoktatási képzésbe. A legtöbb hallgató Iránból (1 945), Kínából (1 864), és Törökországból (1 210) érkezett.

A szezonális munkavállalási engedély adott foglalkoztatáshoz kötődik, maximum 6 hónapos időtartamra bocsátható ki.

Az unió polgárai, és az ő, illetve magyar állampolgárok harmadik országbeli családtagjai a szabad mozgás jogát élvezik a beutazás és a tartózkodás tekintetében, nincs szükség külön engedélyezésre az ő esetükben.

Huzamos időtartamú magyarországi tartózkodás alapján letelepedési engedély szerezhető.

A harmadik országbeli állampolgárok részére kiadott munkavállalási engedélyek száma az elmúlt években növekedett, ahogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai mutatják.

	2014	2015	2016	2017
Kiadott munkavállalási engedélyek száma (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat – NFSZ adatai szerint)	4 671	5 245	6 303	9 274
Érvényes munkavállalási engedélyek száma	14 302	7 372	7 283	9 279

* Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai

A nem-EGT országokból származó munkavállalók beáramlása a foglalkoztatásért felelős miniszter által meghatározott éves kvóta alatt maradt. A kvóta rendszerében a munkavállalási engedély keretében, vagy Kék Kártya birtokában foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárok teljes száma nem haladhatja meg a tárgyévet megelőző évben bejelentett munkaerőigények havi átlagát. A 2017. évre e kvóta 59 000, 2016. évre 49 000, 2015-ben 59 000 főben került meghatározásra.

A munkavállalási engedélyek 15%-a ukrán állampolgárok részére került kiadásra. Emellett a kínai, indiai és szerb állampolgárok részére kiadott engedélyeket kell kiemelni.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint a külföldiek esetében szükséges regisztrációk (azon esetek, melyek csak regisztrációt igényelnek, nem munkavállalási engedély engedélyezését) száma is növekedett, ezen regisztrációk 90%-a EGT polgárok, 10%-s szomszédos országok állampolgárai részére kerültek kiadásra. E regisztrált külföldiek nagyrészt Románia (kétötöd), Szlovákia, az Egyesült Királyság és Ukrajna állampolgárai.

b) Elsősorban mely szektorban dolgoznak a harmadik országbeli állampolgárok (pl. mezőgazdaság, szolgáltatások, gyári munka, építkezés, személygondozás, szezonális munka)? Van különbség a külföldi és a nemzeti állampolgárok foglalkoztatási arányában? Van különbség a nemek között a foglalkoztatási arányban?

A harmadik országbeli munkavállalók részére kiadott engedélyek száma 2014-2017 között két ágazatban volt a legmagasabb: a feldolgozóiparban és a kereskedelem, gépjárműjavítás területén. 2015-től a két ágazat mellett jelentősen nőtt a harmadik országbeliek foglalkoztatása az Információ, kommunikáció ágazatban is. Érvényes munkavállalási engedéllyel a legtöbb harmadik országbeli a feldolgozóipar, a

kereskedelem és a szállítás raktározás területén dolgozott 2017 év végén.

Arányuk a hazai foglalkoztatottakhoz képest elhanyagolható. A KSH 2017-es ágazati foglalkoztatási adataihoz viszonyítva a külföldi foglalkoztatottak száma a magyar munkavállalóhoz képest a fent említett három ágazatban (feldolgozóipar, a kereskedelem és a szállítás-raktározás) sem éri el az 1 százalékot.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező munkavállalók területi eloszlása a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján vizsgálható, 60%-uk Közép-Magyarországon helyezkedett el, ebből 53% a fővárosban, Budapesten. További 10-10% munkavállalási engedély a 7 régiót tekintve Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Észak-Alföld területén került kiadásra.

A foglalkoztatottsági/munkanélküliségi arányok tekintetében 2014 második negyedében a munkaerőfelmérés egy migráns modullal egészült ki, mely kiterjesztésre került a harmadik országbeli állampolgárokra. E felmérés eredményei a tanulmány K.10. pontja alatt kerülnek részletezésre.

Összességében elmondható, hogy a 15–74 éves harmadik országbeliek gazdasági aktivitása (a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes aránya) 2 százalékponttal magasabb volt a honos népességnél (61, illetve 59%) a vizsgált időpontban, de a célcsoport részletesebb elemzése eltérő jellegzetességekre is rávilágít.

c) Melyek azok a legfőbb integrációs kihívások, amelyekre a tagállama a leginkább fókuszál?

A Magyarországon élő külföldiek összetételét illetően sajátosság, hogy nagy többségük a szomszédos államokból érkezett határon túli magyar. Az etnikai azonosság, a közös nyelv, kultúra és történelem következtében a határon túli magyarok által dominált hazai migráns közösség a magyarországi migrációs helyzetet pozitívan befolyásolja, nem jár olyan társadalmi következményekkel, mint pl. az eltérő kultúrájú, illetve vallású bevándorló-populációk Nyugat-Európa országaiban. Mindezen felül a magyar politika a szülőföldön maradás szándékát is támogatja a körkörös migráció lehetőségei által.

A legális migráció alapelve szerint a migránsok számára a Magyarországon való tartózkodás feltétele annak igazolása, hogy rendelkeznek a megfelelő feltételekkel, rendezett lakás- és jövedelemviszonyok háttérével, alapvetően nem szembesülnek leküzdhetetlen beilleszkedési problémákkal.

A nemzetközi védelemben részesítettek hátrányosabb helyzetben vannak, jövedelem, lakhatás szempontjából egyaránt, gyakran szakképzetlenek és nem beszélik a magyar nyelvet sem. A menekültek integrációja ugyanakkor nem szerepel Magyarország elsődleges céljai között. Alapvető cél a védelem biztosítása számukra és annak lehetővé tétele, hogy származási országukba visszatérjenek, amikor már nem szorulnak további védelemre.

2014. január 1-jétől a nemzetközi védelemben részesítettek számára egy speciális integrációs rendszer került kialakításra, az integrációs szerződés intézménye, melynek két alapvető eleme a pénzügyi és a személyes támogatás. Később a migrációs nyomás következtében ez a politika felül let vizsgálva, ezen intézmény megszüntetésre került, azzal az indokolással, hogy a menekültek és oltalmazottak jelentős számban nem voltak elkötelezettek magyarországi társadalmi beilleszkedésük iránt. Sokan az első 2-3 havi magasabb összegű támogatás egy összegben történő felvétele után ismeretlen helyre távoztak.

A munkaerő-piaci beilleszkedéshez támogatott képzésekre, átképzésekre a bevándoroltak, letelepedettek, elismert menekültek és oltalmazottak jogosultak. A nemzetközi védelemben részesültek szakképzését nehezíti, hogy az OKJ-s képzések általában legalább általános iskolai végzettséghez kötöttek, így előbb azt kell befejezniük. Másik akadályt a szakképzéseknél a magyar nyelv nem kielégítő ismerete okozza. A családfenntartók a szakképzéseken korlátozott számban vesznek részt, más lehetőség hiányában a feketegazdaságban keresnek megélhetést.

K2. Tagállamának nemzeti irányelvei vagy stratégiai dokumentumai definiálják-e az "integráció" kifejezést? Ha igen, kérjük, írja le a definícióját és annak kontextusát, valamint határozza meg, hogy ezek a definíciók expliciten kapcsolódnak-e a foglalkoztatáshoz.

Az „integráció” fogalmának nincs egzakt meghatározása sem a nemzeti jogalkotásban, sem a stratégiai dokumentumokban. 2013 végén a kormány által elfogadásra került a Migrációs Stratégia (http://belugyialapok.hu/alapok/sites/default/files/MMIA_.pdf ; angol nyelvű összefoglaló: <http://www.belugyialapok.hu/alapok/sites/default/files/Migration%20Strategy%20Hungary.pdf>). E Stratégia migrációs helyzetelemzést végzett, átfogóan meghatározta a belépési, tartózkodási, integrációs, nemzetközi védelmi és visszatérési politika cselekvési nyomvonalát, a kitűzött célok megvalósításához szükséges eszközrendszert.

A Stratégia külön fejezetet szentel az integrációnak, a magyar nyelvi képzésre, oktatásra, munkaerőpiaci hozzáférésre, lakhatásra, családi támogatások és a társadalombiztosítás kérdéseire, Kísérő nélküli kiskorúak és utógondozottak integrációja, valamint befogadó társadalom kérdéskörére fókuszálva.

Az Európai Unió Tanácsa által elfogadott *A bevándorlók Európai Unión belüli beilleszkedésére vonatkozó politika közös alapelvei* (COM (2005) 0389 végleges) kapcsán elmondható, hogy a Stratégia – a közös alapelvek 1. pontjával megegyezően – hangsúlyozza, hogy az integráció kétirányú folyamat:

1. A fogadó ország társadalmának oldaláról szükséges a befogadó attitűd, a nyitottság fenntartása, azzal, hogy az újonnan érkező saját kultúráját, nyelvét és szokásait nem köteles feladni, azokat Magyarország jogrendjével összhangban gyakorolhatja.

2. A Magyarországon letelepedni szándékozó külföldi elfogadja és tiszteletben tartja a fogadó ország törvényeit és szokásait, azok iránt akkor is toleranciát gyakorol, ha ezek eltérnek saját hagyományaitól.

A munkaerőpiaci hozzáférés tekintetében a Stratégia a célcsoport speciális igényeire reflektáló, a munkaerő-piaci beilleszkedésüket segítő képzések/programok fejlesztésére fordít figyelmet a felnőttképzés területén. Emellett a dokumentum hangsúlyozza a migránsok munkaerőpiacra történő belépésének elősegítését képzésekkel, átképzésekkel és a munkáltatók felé nyújtott kedvezmények biztosításával. Célkitűzések vonatkoznak továbbá a lakhatás, szociális ellátások és politikai részvétel, interkulturális dialógus elősegítésére.

Ezen célkitűzések több elemükben tükrözik a közös alapelvek 3.pontjában, és egyéb pontjaiban lefektetett célokat.

K3. Van-e a tagállamának konkrét irányelve/stratégiai dokumentuma/modellje a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára ezen tanulmány területén belül? IGEN/NEM.

Ha IGEN, röviden írja le a cím, az időkeret, a végrehajtással és a felügyelettel kapcsolatos intézményi keretrendszer részletezésével (körülbelül 200 szóban)

A Migrációs Stratégia és az azon alapuló, az Európai Unió által a 2014-2020. ciklusra létrehozott Menekültügyi és Migrációs Alaphoz kapcsolódó hétéves stratégiai tervdokumentum egy dokumentumban került elfogadásra.

Az integráció tekintetében ezen anyag helyzetelemzést tartalmazott, célkitűzéseket az egyes célcsoportok vonatkozásában, fókuszálva a magyar nyelvi képzésre, oktatásra, munkaerőpiaci hozzáférésre, lakhatásra, családi támogatások és a társadalombiztosítás kérdéseire, kísérő nélküli kiskorúak és utógondozottak integrációjára, valamint befogadó társadalom kérdéskörére összpontosítva.

A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA) tekintetében az Európai Unió Bizottságával lefolytatott szakpolitikai párbeszéd nyomán meghatározásra kerültek a fejlesztendő kulcsterületek és elérendő célok. A Belügyminisztérium mint a MMIA Felelős Hatósága kidolgozta a Nemzeti Programot. A Felelős Hatóság 2-3 éves időszakokat felölelő Munkaprogramokat adott ki, melyek biztosították a

Nemzeti Program végrehajtását és a rendelkezésre álló források hatékony kihasználását (<http://belugyialapok.hu/alapok>).

A Nemzeti Program alapján Magyarország törekszik eredmény elérésére a következő három politikai területen: menekültügy, legális migráció és integráció, és az illegális migráció elleni fellépés.

A források felhasználása a fenti dokumentumokban foglalt célok elérésére, jogszabályokban rögzített eljárásrend alapján történik. A projektet megvalósító kormányzati és nem-kormányzati szervezetek kiválasztása a jogszabályoknak megfelelően, előzetesen meghatározott szempontok szerint történik, nyílt pályáztatás keretében. Kizárólag azon szervezetek nyerhetnek támogatást, amelyek az adott pályázati kiírások követelményeinek megfelelnek. A támogatott projektek kizárólag a támogatási szerződéssel összhangban, az abban meghatározott feladatok elvégzésére irányulhatnak, amelyet a Belügyminisztérium folyamatosan ellenőriz.

Ha NEM, van-e a tagállamának egy általános megközelítése az integrációt illetően? Kérjük, írja le röviden (körülbelül 200 szóban)

Ha a tagállamának van konkrét szabályozása/stratégiai dokumentuma/modellje a harmadik országbeli állampolgárok integrációját illetően ezen tanulmány területén belül:

K4. Melyek a fő területek/irányelvek amelyeket aktívan megvalósítanak a konkrét irányelv/stratégiai dokumentum/modell részeként az integráció érdekében (pl. nyelvtudás, polgári tájékoztatás, értékek, alkotmány, kultúra, történelem, minősítések elismerése, lakhatás, oktatás, az állampolgárok és a harmadik országbeli állampolgárok közös tevékenységeinek támogatása stb.)? Röviden sorolja fel ezeket (körülbelül 200 szóban)

Az integrációval kapcsolatos célokat a Migrációs Stratégia határozza meg az indulás előtti intézkedések megerősítésével, a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő szolgáltatások támogatásával, a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításával, a hatékony és zökkenőmentes igazgatás biztosításában a pályázati eljárások során.

A megvalósított tevékenységek a következők: lakhatás biztosítása; magyar mint idegen nyelv tanfolyamok; a munkaerő-piaci integrációt, illetve a gyermekek közoktatási intézményekbe történő beilleszkedését segítő egyéni gondozás; a kulturorientációs tréning, a családjegyesítéssel kapcsolatos segítségnyújtás, a felsőoktatási hallgatók számára kínált szolgáltatások; vállalkozói szolgáltatások nyújtása; szakemberek képzése - pl. : tisztviselők, tanárok, egészségügyi és szociális munkások.

A 2016-18-as időszakban a támogatott projektek valamennyi, az integráció szempontjából fontos területen hiánypótló szolgáltatásokat nyújtanak. Jelenleg a 2017. október végén érvényes eredményindikátorok állnak rendelkezésre.

A lakhatás területén az erőforrásokat a nemzetközi védelmet élvezők önálló lakhatásának segítésére összpontosítva 2017. október végéig 295 fő bérelt lakásokban önálló, intézményen kívüli lakhatását sikerült támogatni.

Magyar mint idegen nyelvi képzésbe 944 fő kapcsolódott be. A nyelvi képzést biztosító projektekben segédanyagok, mobil applikációk is kidolgozásra kerültek.

Kiegészítő jelleggel, önkéntesek bevonásával számos projekt valósít meg nyelvi képzést.

A munkaerőpiaci integrációt a projektek rendkívül változatos eszközökkel – szükségletfelmérés, munkaerőpiaci tanácsadás, álláskereső tréning, gyakornoki program, interkulturális képzés, vállalkozásfejlesztés – segítik. A szolgáltatásokat az időszak végéig 961 fő vette igénybe.

A migránsok társadalmi szerepvállalását segítő projektek ezen időszakban indultak, és az időszak végéig

mintegy 210 fő számára nyújtottak speciális – pl. a civilszervezetek megalakításával, működtetésével kapcsolatos – képzést, illetve személyre szabott tanácsadást, mentorálását.

A befogadó társadalom érzékenyítését célzó projektek mikroszinten, a migránsok és a befogadó társadalom tagjai közti személyes találkozások létrehozásával valósítják meg céljaikat. A projektek keretében 43, a kultúrák közötti párbeszédnek lehetőséget adó rendezvény – Élő Könyvtár, filmfesztivál, mozi-klub, kvízest, koncert, gyermekprogram, stb. – valósult meg, amelyeken 336 migráns vállalt aktív szerepet.

A jogszabályi változásokra – az integrációs szerződés jogintézményének megszűnésére – reagálva írta ki a Felelős Hatóság a nemzetközi védelemben részesülőknél a magyarországi ellátórendszerekben történő eligazodásának segítését célzó pályázatát. A projekt egyéni szociális munkát/esetkezelést, tanácsadást nyújt a rászorulóknak, a projekt szolgáltatásait az időszak végéig 63 fő vette igénybe.

A projektek hatékonyságát csaknem minden esetben segítik a kulcstevékenységet kiegészítő egyéb szolgáltatások, pl.: mentorálás (igénybevevők száma 201 fő), szociális esetmunka (764 fő), fordítás (257 fő), közösségi foglalkozások (214 fő).

Az FH továbbra is hangsúlyt fektet arra, hogy a Kedvezményezettek a célcsoport minél több tagját vonják be a projektek megvalósításába. Az időszak végéig 166 migráns vállalt aktív közreműködést.

A projektek egyéb eszközökkel – tanulmányok, szakpolitikai javaslatok, elektronikus tájékoztató anyagok – segítik a migránsok beilleszkedését, amelyek közül 14 db készült el.

1.2. MUNAKERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓ A TAGÁLLAMOKBAN

K5. Van-e a tagállamának konkrét irányelve/stratégiai dokumentuma/modellje a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjára ezen tanulmány területén belül? IGEN/NEM

IGEN/NEM A fent említett Migrációs Stratégia a munkaerőpiaci integráció területén is alapvető dokumentum. Ugyanakkor tekintettel a témakör komplexitására, általános megközelítés keretében is történik kezelése.

Ha IGEN: Kérjük, írja le:

a) hogy ez az általános integrációs politika/stratégia része-e.

Igen. A Migrációs Stratégia a migráció valamennyi területét érinti, átfogó célokat tűz az integráció területein, és ennek részeként foglalkozik a munkaerőpiaci beilleszkedés kérdéskörével is.

b) Mikor hozták létre ezt a stratégiára/politikára vonatkozó dokumentumot? Kérjük, röviden írja le a stratégia logikai háttérét (jelentős növekedés történt a bevándorló harmadik országbeli állampolgárok számában, munkaerő-piaci szükségletek, társadalmi kohézió, küzdelem a szegénység ellen, küzdelem a diszkrimináció ellen stb.).

2013 végén fogadta el a kormány a Migrációs Stratégiát. Konkrét feladatokat és tevékenységi köröket határoz meg a 2014-2020ig tartó időszakra. Világosan megjeleníti a migráció várható társadalmi, szociális és költségvetési hatásait, hangsúlyozza a méltányos elbánás biztosításának követelményét, a migráció emberi jogi vonatkozásait, határozott választ ad a migráció illegális elemeivel összefonódó nemzet- és közbiztonsági, valamint közrendi kockázatokra.

c) Mely/melyek a célcsoportja(i) a munkaerő-piaci integrációs stratégiának (pl. minden harmadik állambeli állampolgár, azok családtagjai, munkások, vagy van-e specifikus fókusz, például a mostanában érkezettekre nézve)?

A Stratégia rámutat, hogy a magyar társadalomba történő beilleszkedés támogatása elsősorban a

harmadik országokból származó, nem magyar anyanyelvű migránsok, a nemzetközi védelemben részesültek (menekültek, oltalmazottak), valamint a hontalanok esetében szükséges. Az integrációs intézkedések során minden esetben figyelemmel kell lenni a különböző státuszú csoportok speciális igényeire.

Ugyanakkor a határon túli magyarok sem zárandóak ki a beilleszkedési programokból, különösen, ha szórványmagyarság közösségéhez tartoznak és érkezésüket megelőzően kevés kapcsolatuk volt az anyaországgal, mivel ezekben az esetekben gyakran merülnek fel kommunikációs nehézségek, ismeretlen számukra Magyarország intézményrendszere, tehát beilleszkedésük tényleges támogatást igényel.

A Stratégia a következő évekre a kísérő nélkül érkező és kísérő nélkül maradt kiskorúak számának növekedésével számolt. Külön megemlítésre kerültek azon külföldiek, akik valamely méltányolható okból kifolyólag tartósan nem képesek az öfenntartásra (pl. idős koruknál, traumatizáltságuknál fogva, vagy egyedülálló szülőként nevelik kiskorú gyermekeiket).

d) Tagállama az összes harmadik országbeli állampolgár számára nyújt intézkedéseket a munkaerő-piaci integrációban, vagy csak azoknak, akik előreláthatólag le szeretnének telepedni? Kérjük, fejtse ki részletesebben.

A Stratégia értelmében Magyarország támogatja azon külföldiek sikeres társadalmi beilleszkedését, akik teljesítve a szükséges jogi feltételeket, hosszú távon az országban szándékoznak letelepedni. Ugyanakkor a megfelelőségi feltételek vonatkozásában a jogi feltételek teljesítésén túlmenően nem történik korlátozás, a hosszú távú engedélyre való jogosultság kilátása nem kerül megvizsgálásra. A vonatkozó programok nyitottak valamennyi személy számára, akik integrációs szándékot mutatnak.

e) Melyek a munkaerő-piaci integrációs stratégia fő célkitűzései?

Egyik alapvető célkitűzés a célcsoport speciális igényeire reflektáló, a munkaerő-piaci beilleszkedésüket segítő képzések/programok fejlesztése.

Részletes célkitűzések, támogató intézkedések:

- A migránsok magyar nyelvi képzését korábban és jelenleg biztosító programok felülvizsgálata, a migránsok szükségleteinek megfelelő hatékony nyelvi képzési programok kidolgozása és működtetése;
- A munkaerő-piaci szükségletekre reflektáló tanácsadás, képzési programok kidolgozása és működtetése a migránsok számára;
- A hontalanként elismert személyek munkavállalásának könnyítése;
- A képző intézmények munkatársainak migráns-specifikus képzése.

Másik alapvető célkitűzés a migránsok munkaerőpiacra történő belépésének elősegítése képzésekkel, átképzésekkel és a munkáltatók felé nyújtott kedvezmények biztosításával.

Részletes célkitűzések, támogató intézkedések:

- A bevándorlók EU-n kívül szerzett szakmai képesítéseinek elismerésére szolgáló megfelelő mechanizmusok kidolgozása és működtetése;

- A harmadik országbeli állampolgárok migrációjának foglalkoztatásra gyakorolt hatásának vizsgálata;
- Aktív munkaerő-piaci eszközök bevezetése a nemzetközi védelmet élvezők munkaerő-piaci integrációjának segítésére;
- Speciális eszközök kidolgozása a sérülékeny csoportok foglalkoztatottságának növelésére;
- Foglalkoztatási szolgálatok, kirendeltségek munkatársainak migráns-specifikus képzése;
- A szabályozott szakmák rendszeres áttekintése a migránsok munkaerőpiacra való belépésének elősegítése érdekében;
- A migránsok vállalkozási tevékenységének támogatását célzó programok kidolgozása és működtetése.

Ha NEM: Van-e a tagállamának egy általános megközelítése a munkaerő-piaci integrációt illetően?

Ahogy az korábban említésre került, a munkaerőpiaci beilleszkedés összetett kérdés, a speciálisan a célcsoportra vonatkozó tevékenységek mellett általános elvek mentén is történik.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) értelmében a foglalkoztatás elősegítése és az álláskeresők támogatása során a magyar állampolgárokkal való egyenlő bánásmód követelményét a legális migránsok tekintetében is kötelező betartani. A menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként elismert, továbbá a bevándorolt vagy letelepedett jogállású, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket a törvény szerint a magyar állampolgárral azonos jogok és kötelezettségek illetik meg.

Azt a harmadik országból származó munkavállalót, aki a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben (Harmtv.) meghatározott összevont kérelmezési eljárás alapján kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkezik és Magyarországon legalább hat hónapig munkaviszonyban állt, az álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, valamint az álláskeresők ellátása tekintetében a magyar állampolgárral azonos jogok és kötelezettségek illetik meg.

A külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy tekintetében törvény, valamint kormányrendelet e szabálytól eltérő szabályokat állapíthat meg [Ft. 1. §-3. §].

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat az álláskeresés tekintetében támogatást nyújt. A területi szervezetei, a fővárosi és megyei kormányhivatalok foglalkoztatási főosztályai tájékoztatják az érintetteket a lehetőségekről és segítenek a végzettségnek megfelelő álláslehetőség felkutatásában.

Az általános beilleszkedést segítő tevékenységek körében meg kell említeni a közfoglalkoztatás intézményét. A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A foglalkoztatásba nagy nehézséget okoz bevonni azon munkaképes korú személyeket, akik alacsony végzettséggel rendelkeznek, szakmai tapasztalatok nélkül. A közfoglalkoztatás elsősorban ezen személyek foglalkoztatását célozza.

A közfoglalkoztatás elsősorban ezen személyek foglalkoztatását biztosítja. A kormányzat a

közfoglalkoztatást átmeneti foglalkoztatásnak tekinti, mely munkalehetőséget és jövedelmet biztosít a segélyek helyett az ország leghátrányosabb helyzetben lévő régióiban, ahol az ilyen jellegű foglalkoztatás az egyetlen lehetőség. A támogatott időszak maximum 12 hónap lehet az egyéni Közfoglalkoztatási programokban, ez legfeljebb 6 hónap további időszakkal meghosszabbítható. A közfoglalkoztatás keretében szereshető jövedelem a segélyek összegénél magasabb, ugyanakkor alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megszerezhető legalacsonyabb bér.

A közfoglalkoztatás hatálya alá tartoznak azon harmadik országbeli állampolgárok, akik az Ft. értelmében álláskeresőként vannak nyilvántartva, azon személyek is, akik menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtottak be, a kérelmük jogerős elbírálásáig, a menekültügyi őrizetben lévő személyek kivételével.

A Közfoglalkoztatási adatok szerint 2018 áprilisában 146 588 főből 464 fő rendelkezett külföldi állampolgársággal.

K6. Hatással voltak-e a 2015 óta megnövekedett migrációs áramlások a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjának jelenlegi szabályozására és/vagy integrációs irányelvére (pl. megnövekedett-e az együttműködés az egyes szereplőkés a szolgáltatások között a megnövekedett migrációs áramlások következményeképpen vagy leállítottak-e egyes intézkedéseket/tevékenységeket/pénzügyeket újonnan azonosított prioritások miatt)? Ha igen, kérjük, röviden írja le a változásokat.

Az előző évek megnövekedett migrációs áramlásai következtében a schengeni határon lévő ország jelentős szerepet töltött be a déli és keleti határokon beáramló menedékérők befogadásában.

A migrációt és a társadalmi beilleszkedést érintő kérdések a politikai és magán diskurzusokban a média valamennyi csatornáján is meghatározó szerepet kaptak. A magyar népesség migráns-ellenes attitűdje 2014 óta jelentősen megnövekedett.

A 2017. évi „A bevándorlók integrációja az Európai Unióban” című Eurobarometer kutatás (<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2169>) alapján a 1038 meginterjúvott magyar 41%-a egyetért azzal, hogy a bevándorlók beilleszkedésének elősegítése hosszú távon szükséges befektetés az ország részéről. Az európai polgárok körében határozott többség (69%) ért egyet ezen kijelentéssel. Magyarországon, Máltán és Görögországban tízből hat fő (63%) látja a bevándorlást inkább problematikusnak, összehasonlításként tízből négy (38%) európai polgár gondolkodik így, egyötöd arányban Luxemburgban (17%), és Svédországban (19%). Azon kérdésre, miszerint a kormányzat eleget tesz a bevándorlók társadalmi beilleszkedése érdekében, 59% magyar válaszadó adott pozitív választ, az európai válaszadók körében ez az elégedett válasz alacsonyabb szintű volt, 51%.

A magyar kormányzati álláspont szerint hosszú távon a gazdasági folyamatokból fakadó kihívásokra a felmerülő munkaerőpiaci igényeket nemzeti források hasznosításával kell megoldani. Magyarország a migrációs áramlásokat nem tekinti a demográfiai és munkaerőpiaci kihívások megoldásának a jövő tekintetében.

Ezen szociális és politikai kontextusban Magyarországon nehézségekbe ütközött micro- és macro szinten is támogatókat találni, hiszen a migránsok és harmadik országbeli állampolgárok támogatása nem elfogadott, sőt inkább elutasított kezdeményezés lett volna.

A nemzetközi védelemben részesített személyek társadalmi integrációja tekintetében a 2014. évi integrációs programot magába foglaló kezdeményezés rövid életű volt. A migrációs nyomást követően

ezen intézmény megszüntetésre került, tekintettel arra, hogy a célcsoport nem volt elkötelezett a magyarországi társadalomba történő integrációja vonatkozásában. Sok érintett személy ismeretlen helyre távozott, miután megkapta az első 2-3 hónapra vonatkozó pénzügyi juttatást.

Ugyanakkor annak érdekében, hogy a munkaerőpiaci igények kielégíthetőek legyenek, a jogi szabályozás módosítása nyomán a külföldi munkavállalók speciális köreinek, egyes szektorokban történő alkalmazása megkönnyítésre került. 2016. júliusától a szerb és ukrán állampolgársággal rendelkezőknek a illetékes minisztérium (Nemzetgazdasági Minisztérium) által meghatározott hiányszakmákban (ide értve az informatikai szakmát, mérnöki, gépjárművezetői, ápolói, ács szakmákat) történő alkalmazása nem tartozik a munkaerőpiaci vizsgálat hatálya alá, és a döntés a lehető legrövidebb idő alatt kerül meghozatalra.

Továbbá szerb és ukrán állampolgárok idénymunkásként történő alkalmazása 90 napot meg nem haladóan nem tartozik munkaügyi engedélyeztetés alá. Az egységes engedély keretében történő engedélyezés gyorsított eljárásban lehetséges azon kedvezményezett magyar munkáltatók számára, akik stratégiai partnerségre lépnek a kormányzattal, illetve nemzeti érdekű projektet hajtanak végre, illetve ilyenbe fektetnek, vagy hiányszakmákban történő foglalkoztatást terveznek. E kedvezményezett foglalkoztatók esetében a munkaügyi hatóság 8 napon belül hozza meg döntését, és a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal a végső döntést 21 napon belül hozza meg. Speciális vállalkozásindítási célú engedély is bevezetésre került.

Az idénymunkásokról és a vállalaton belül áthelyezett személyekre vonatkozó uniós irányelvek (2014/36/EU és 2014/66/EU irányelvek) átültetése is az munkaerőpiaci hozzáférést szolgáló engedélyeztetési eljárás megkönnyítését szolgálta a harmadik országbeli állampolgárok esetében, 2016 szeptemberétől kezdődően. A hallgatókra és kutatókra vonatkozó irányelveket átdolgozó uniós szabályozás a 2017. évben került átültetésére, e szabályok 2018. január 1-jétől léptek hatályba.

A 2016. és 2017. évben Magyarország ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról szóló (Holiday Working Schemes - WHS) megállapodásokat kötött Ausztráliával, Chile-vel, Hong Konggal és Japánnal, tárgyalások vannak folyamatban Argentínával.

K7. Volt-e mostanában vita a médiában/tudományos világban/civil szervezetekben az integráció kapcsán általában és konkrétan a munkaerő-piaci integrációval kapcsolatban? Az ezen tanulmány által meghatározott célcsoporttal kapcsolatban válaszoljon. Kérjük, röviden írja le a megvitatott témákat.

Meg kell jegyezni, hogy – a fenti tudományos eredményektől függetlenül – mind a média, mind a közbeszéd intenzíven és indulatoktól fűtötten foglalkozik a migráció kérdéskörével. Azonban a vita elsősorban az illegális migrációra, illetve a menedékkérők befogadására irányult, a harmadik országbeli állampolgárok integrációja nem képezte annak tárgyát.

A harmadik országbeli állampolgárok munkaerőpiaci integrációjára irányuló kutatások az előző periódusban, az Európai Integrációs Alap támogatásával valósultak meg. Az elkészült – magyar nyelvű – tanulmányok itt érhetőek el: http://solidalapok.hu/solid/elert_eredmenyek/18

Ezen időszakban csak egy tudományos kutatás valósult meg, amely az előző években megvalósított a migráns gyermekek iskolai integrációját segítő programok eredményeit elemezte, felmérte a releváns szereplők – tanárok, tanulók, szülők – szükségleteit, felvázolta a fejlesztés lehetséges útjait. Az elkészült tanulmány itt érhető el: <http://www.iccr.hu/kutatasok/projekt-eredmenyek-bemutatasa> .

K8. Az ezen tanulmány területén belül meghatározott munkaerő-piaci integráció politikai prioritásnak tekintendő-e a tagállamában, és ha igen, kik által (nemzeti kormány, törvényhozó, más politikai szereplők)?

Magyarország számára prioritás, hogy a legális migrációs keretszámokat maga határozza meg, ez nemzeti hatáskörnek minősül. A kormányzati álláspont szerint hosszú távon a demográfiai folyamatokból

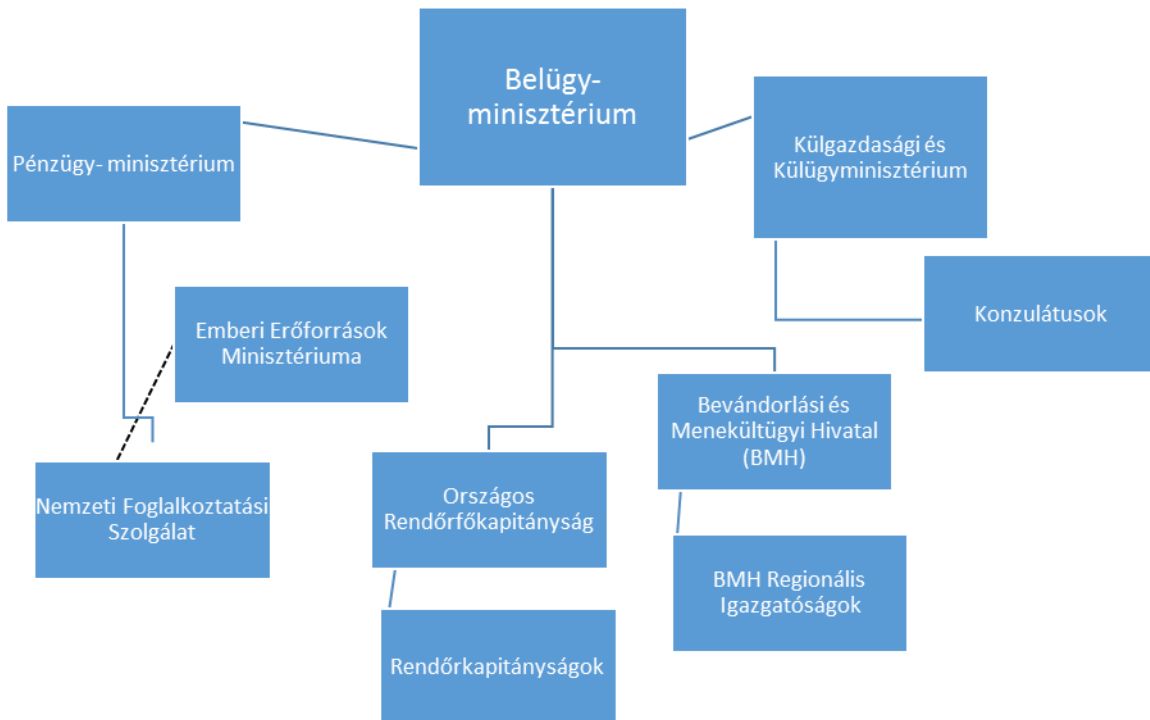
fakadó társadalmi-gazdasági kihívásokra a népesség természetes növekedésének elősegítésével kell megoldást találni.

Magyarország a munkaerő-piaci helyzet szükségleteinek megfelelően biztosítja a munkavállalást harmadik országok szakképzett munkavállalói számára. A legális migráció kiinduló országait elsősorban a környező országok jelentik számára. Amíg a hazai munkaerő-tartalék alkalmassá válik a versenyszférában történő munkavállalásra, olyan munkakörökben, ahol sem magyar, sem uniós állampolgár nem áll rendelkezésre, a magyar piaci szereplőknek lehetősége van harmadik országból érkezett állampolgárok foglalkoztatására. A magyar kormány fő célja azonban, hogy a munkaerőhiányt Magyarországon továbbra is tartalékként meglévő, jelenleg inaktív személyek átképzésével és munkába állításával számolja fel.

A kormányzat a környező harmadik országból érkező vendégmunkásokra elsősorban munkavállalóként tekint. Az a feltételezés, hogy ezek az emberek általában nem terveznek az országban maradni, hiszen családjuk, társadalmi kapcsolataik továbbra is hazájukhoz kötik őket. Így nem is cél ezen személyek integrációja. Mindazonáltal a Magyarországon legálisan tartózkodó külföldi munkavállalók gazdasági, szociális és kulturális jogai érvényesíthetőek, összhangban Magyarország Alaptörvényével és a vonatkozó nemzetközi és európai emberi jogi egyezményekkel. A tartósan itt tartózkodó harmadik országbeli munkavállalók integrációját ugyanakkor nem cél megakadályozni. Ennek megfelelően lehetséges családgyegetésük is.

1.3. A MUNKAERŐPIACI INTEGRÁCIÓS POLITIKA VÉGREHAJTÁSA: INTÉZMÉNYI KERETRENDSZER, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

K9. Kérjük, vázolja fel ezen tanulmány területén belül a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjának intézményi keretrendszerét, rámutatva az egyes kormányzati szereplők felelősségére az integrációs irányelvek és intézkedések megvalósításában. Kérjük, térjen ki a helyi és a központi irányítási struktúrára.

A Belügyminisztérium hatáskörébe tartozik a bevándorlási politika, menekültügyi politika, a külföldiek társadalmi beilleszkedésére vonatkozó politikák meghatározása. Ide tartoznak a migrációra és menekültügyre vonatkozó jogalkotás előkészítése, a migrációhoz és menekültüghöz kapcsolódó

nemzetközi megállapodások előkészítése, a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal és a Rendőrség irányítása. Az uniós finanszírozás területén a Belügyminisztérium a Felelős Hatósága a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapnak, így ide tartozik a Nemzeti Program kidolgozása, a 2-3 éves programozási időszakokra Munkaprogram kidolgozása, a Nemzeti Program megvalósulásának biztosítása, és a projektek végrehajtásának felügyelete.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal hatáskörébe tartoznak vízumügyintézés, menekültügyi kérelmek elbírálása, illegális migráció területe, tartózkodási engedélyek, kísérő nélküli kiskorúak, önkéntes hazatérés, kiutasítás, tolonc, integráció, befogadás és engedélyezés. A Hivatal hatáskörébe tartozik a tartózkodási kérelmek engedélyezése, nemzetközi védelem biztosítására irányuló eljárások, a Dublin rendelet szerinti végrehajtások, az országinformációs rendszer és adatbázisok üzemeltetése, befogadó állomások fenntartása.

Az Országos Rendőr-főkapitányság hatáskörébe tartozik a határok igazgatása, visszairányítás, illegális migráció, őrizet.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium feladat- hatáskörébe tartozik a harmadik országokkal történő kapcsolattartás, vízumkiadás, fejlesztéspolitika. Részt vesz a migrációs politika kidolgozásában, és működteti a konzuli szolgálatokat.

Külföldön a konzulátusok bocsátanak ki vízumot.

A Pénzügyminisztérium (korábban Nemzetgazdasági Minisztérium) feladat- és hatáskörébe tartozik a munkaerőpiaci hozzáférés szabályozása, a harmadik országbeli állampolgárok részére kibocsátható munkavállalási engedély maximális számának meghatározása, közlemények kiadása, szakhatóságként állásfoglalás.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatok – a Kormányhivatalok szervezetébe illeszkedve végzik a munkavállalási engedélyek kiadását harmadik országbeli állampolgárok részére. Álláskeresési támogatást nyújtanak a jogosult személyek számára, pl menekültek, bevándorlási, letelepedési engedéllyel rendelkezők számára.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat a tevékenységét központi és regionális egységei által végzi, utóbbiak a Kormányhivatalok szervezetébe illeszkednek. E hatóságok az egységes engedélyek kiadására irányuló eljárások keretében az idegenrendészeti hatóságnál kérelmezett engedélyek ügyében szakhatósági állásfoglalás kiadását végzik.

K10. Tagállama ki szokott-e dolgozni időszakos ellenőrzési jelentéseket (pl. éves jelentés) a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatban ezen tanulmány területén belül? Ha igen, melyek a fő integrációs mutatók? Ezek hogyan vannak összeállítva és ki állítja össze őket? Hogyan kapcsolódnak a 2004-ben elfogadott zaragozai mutatókhoz¹?

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat éves jelentéseket készít a külföldi állampolgárok magyarországi munkavállalásának főbb jellemzőiről. A jelentések elérhetőek magyar nyelven a következő oldalon: https://nfsz.munka.hu/Lapok/full_afsz_kozos_statistika/stat_kulf_munkavall_mo-on.aspx. A legutóbbi éves jelentés a 2016. évre vonatkozik.

A jelentés mennyiségi és minőségi mutatókat is elemez, nyilvántartási adatokra alapozva, a kiadott munkavállalási engedélyek tekintetében. Alapvetően a jelentés az állampolgársági szerinti ország, földrajzi elosztás, különböző korcsoportok, képzettségi szint és a vonatkozó szektorok szerinti elemzést hajt végre.

¹ Lásd: FRA jelentés: Together in the EU - Promoting the participation of migrants and their descendants <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/migrant-participation>

2016-ban a különböző korcsoportokat tekintve a legtöbb munkavállalási engedély a 25-43 éves korosztály részére került kibocsátásra (39,6%), illetve a 35-43 éves korcsoportnak (26,7%). Összehasonlítva az adatokat a 2015. évi adatokkal, a százalékos arány legnagyobb növekedését az 55 éves és annál fiatalabb csoportban tapasztalhatjuk, ahol a szám 60%-kal növekedett.

Növekedett azon harmadik országbeli állampolgárok száma, akik magas szintű képzettséggel rendelkeznek, ez az előző évi számokhoz viszonyítva 132%, ez 2260 személyt jelent a teljes 6303 személy tekintetében.

A Zaragoza nyilatkozatban meghatározott főbb foglalkoztatási indikátorok a foglalkoztatottsági arány, a munkanélküliségi ráta és az aktivitási ráta.

Az Európai Unió statisztikai hivatala (az Eurostat) a munkaerőpiaci helyzetet leíró indikátorok kialakítására, a harmonizált munkaerő-felmérést (Labour Force Survey – LFS, a továbbiakban: MEF) ajánlja a tagállamok számára, amihez esetenként témaspecifikus modul is kapcsolódhat, annak érdekében, hogy részletesebb adatok álljanak rendelkezésre egyes vizsgálandó jelenségekről.

A magyar munkaerő-felmérés mintájába kerülő külföldi állampolgárok nem reprezentálják megfelelően ezt a sokaságot. A külföldi állampolgárok népességen belüli aránya kicsi, a honos népességtől eltérő területi eloszlásukat a munkaerő-felmérés mintaválasztása nem tudja figyelembe venni, és ehhez járul még a külföldiek alacsonyabb válaszadási hajlandósága is.

Az Eurostat munkaerőpiaci indikátorainak elemzése (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migrant_integration_statistics_%E2%80%93_labour_market_indicators; 2017 májusi adatok alapján) azt mutatja, hogy Portugáliában, Horvátországban, Luxemburgban, és Magyarországon a migráns népesség különösen magas aktivitási aránnyal rendelkezik a hazai népességhez viszonyítva, jellemzően 7-9 százalékpont a különbség.

Magyarországon a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó statisztikák fejlesztése érdekében a MEF alapfelvétele 2014. II. negyedévben egészült ki a harmadik országbeli állampolgárok és a leszármazottaik beilleszkedésével foglalkozó modullal, amely a gazdasági aktivitásra vonatkozó alapmutatókon túl további információkkal (túlképzettség, nehézségek a munkaerőpiacon) is szolgál a célcsoportról. Ez a felvétel egyszeri adatgyűjtésként a munkaerő-felmérés alapmintájától függetlenül, 4000 cím felkeresésével zajlott. A vonatkozó publikáció magyar nyelven elérhető a Központi Statisztikai Hivatal honlapján: http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/harmadik_mpiaci_helyzete.pdf.

A migránsfelvétel eredményei a főbb demográfiai jellemzők tekintetében nem mutattak különösebb eltérést az adminisztratív adatforrások alapján közölt hivatalos nemzetközi vándorlásstatisztikáktól. A harmadik országbeli állampolgárok körében a férfiak aránya nagyobb, mint a teljes népességben. Általánosságban elmondható, hogy a férfiak nagyobb arányban vesznek részt a migrációban. A legális migrációt tekintve ez különösen jellemző az Afrikából származókra is, ahol gyakran a családok férfi tagjai az európai jobb élet reményében indulnak el.

A harmadik országbeli migránsok életkor szerinti sajátosságai jelentősen eltérnek a befogadó társadalom egészétől. A migráns népességre jóval fiatalabb korösszetétel jellemző. A munkavállalás szempontjából releváns 25–54 évesek aránya a harmadik országbeliek körében 50% feletti, ugyanez a teljes népességet tekintve nem éri el a 42%-ot.

Nemenként vizsgálva kiderül, hogy a migráns férfiak aktivitási rátája jóval magasabb, mint a migráns nőké. A harmadik országbeli férfiak közel 70%-a gazdaságilag aktív, a nőknek mindössze a fele. Bár a honos népesség körében is magasabb a gazdaságilag aktív férfiak aránya, de a nemek közötti szakadék kisebb (66, illetve 52%).

Nemenként vizsgálva kiderül, hogy a migráns férfiak aktivitási rátája jóval magasabb, mint a migráns nőké. A harmadik országbeli férfiak közel 70%-a gazdaságilag aktív, a nőknek mindössze a fele. Bár a honos népesség körében is magasabb a gazdaságilag aktív férfiak aránya, de a nemek közötti szakadék kisebb (66, illetve 52%). Míg a migráns férfiak aktivitása több mint 4 százalékponttal meghaladja a magyarokét,

addig a migráns nők aktivitási mutatója közel 2 százalékponttal a magyar nők értéke alatt marad.

A bevándorlók csoportja az iskolai végzettség tekintetében is heterogén. Az orosz állampolgárságúak körében a legmagasabb a felsőfokú végzettségűek aránya, de a kínai, az ukrán és a vietnami állampolgárok körében is magasabb, mint a magyar népességben. A harmadik országbeli állampolgárok honos népességénél magasabb iskolai végzettsége az esetek többségében azt is jelenti, hogy közülük többen töltenek be magasabb képzettséget igénylő munkaköröket. A foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárok nagyobb része (55%) végez magasabb képzettséget igénylő munkát, míg a magyar állampolgárságúak alig több mint harmada (37%).

Az OECD / Európai Unió Migráns Integrációs Indikátorokra vonatkozó 2015. évi elemzése (<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264234024-9-en.pdf?expires=1530265830&id=id&accname=guest&checksum=E32D8794DE09477D1A2A467EC42687F8>) azt mutatja, hogy Magyarország mellett Lengyelországban, Törökországban és Máltán, ahol a migránsok egy viszonylag kis létszámú személyi kör a teljes foglalkoztatottság viszonylatában, a migránsok mind a magasan képzettek, mind az alacsony képzettséget igénylő foglalkozások tekintetében magasan reprezentáltak.

A migránsfelvétel lehetővé teszi a túlképzettség érzetének és tényének összevetését is. Az egyének szubjektív értékelései is azt mutatják, hogy a migránsok inkább tekintik magukat túlképzettnek, mint a magyarok, ráadásul a különbség még élesebb is, mint az objektív mérőszám. Míg a magyarok 8,4, addig a migránsok 15%-a tekinti magát túlképzettnek.

A képzettségnek megfelelő munkavállalás akadályaként a harmadik országbeli válaszolók 31%-a a magyar nyelv ismeretének hiányát, 24%-uk származási, vallási megkülönböztetést (mint akadályozó tényezőt), 7%-uk jogi korlátokat, 2%-uk pedig a képzettség magyarországi honosítását jelölte meg. A válaszolók 10%-a „egyéb” akadályra hivatkozott, 26%-uknál nem volt akadályozó tényező.

Korcsoport	Harmadik országbeliek			Magyar népesség		
	aktivitási arány	foglalkoztatottsági ráta	munkanélküliségi ráta	aktivitási arány	foglalkoztatottsági ráta	munkanélküliségi ráta
Együtt						
15–74	60,8	57,2	6	58,5	53,7	8,1
25–54	79,6	75,4	5,2	84,9	78,8	7,2
Férfi						
15–74	69,9	65,9	5,6	65,5	60,3	8
25–54	88,1	83,3	–	91,1	84,8	7
Nő						
15–74	50,2	46,8	6,7	51,9	47,6	8,2
25–54	69,6	66,2	–	78,7	72,8	7,5

Összességében elmondható, hogy a 15–74 éves harmadik országbeliek gazdasági aktivitása (a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes aránya) 2 százalékponttal magasabb volt a honos népességénél (61, illetve 59%) a vizsgált időpontban, de a célcsoport részletesebb elemzése eltérő jellegzetességekre is rávilágít.

Az eltérő koreloszlásból adódó összetételhatást kiszűrve, a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási rátája nem lenne magasabb a magyar népesség körében mértnél. A teljes korcsoportra vonatkoztatott foglalkoztatási ráták különbsége teljes egészében abból adódik, hogy magasabb náluk a leginkább foglalkoztatható korú népesség aránya. A szűkített, 25–54 éves korcsoportban a harmadik országbeliek foglalkoztatási rátája 3,4 százalékponttal még alacsonyabb is a magyar népességénél. Lemaradásuk majdnem kétszer ekkora a nők körében, ahol a 73%-os magyar foglalkoztatottsággal szemben a migráns

nők csupán 66%-a foglalkoztatott.

K11. Kérjük, írja le a legfőbb kihívásokat és nehézségeket, amelyekkel a tagállama szembenézett a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatos irányelveinek kialakításában és végrehajtásában ezen tanulmány területén belül.

A magyar nyelv különbözik az összes többi létező nyelvtől, és így a világ egyik legnagyobb kihívást jelentő nyelvének mondhatjuk.

A magyar nyelvet Magyarországon és néhány környező országban beszélik. Szlovákiában, Nyugat-Ukrajnában, Közép- és Nyugat-Romániában (Erdély és Partium), Észak-Szerbiában, Észak-Horvátországban élő magyar közösségek használják a nyelvet.

A magyar nyelv elsajátítása, amely szükséges a mindennapokban történő boldoguláshoz, időigényes és jelentős erőfeszítést igénylő folyamat. A magyar nyelv ismerete nélkül nehéz egy – a migráns képességeinek egyébként megfelelő – jó munkahelyet találni. A civil szervezetek által biztosított projektalapú nyelvi képzésre számos példát találhatunk az elmúlt évekből.

A legtöbb migránsnak nincs behálózott, támogató szociális közössége. Egyéb országoktól eltérően Magyarországon csupán kevés migránsok által vezetett szervezet létezik, ugyanakkor vannak migránsok érdekeit védő és szolgáló egyéb szervezetek. Utóbbiak működése a közelmúltban viták tárgyát képezte.

Támogató rendszerek tekintetében elmondható, hogy sok esetben a szakemberek, állami és egyéb alkalmazottak nincsenek felkészítve a migránsokkal való foglalkozásra. Így megfelelő információk és az ügyek kezeléséhez szükséges interkulturális képességek hiánya, az ismeretlen szituációk elutasítása még nehezíti a migránsok helyzetét. Itt is meg kell említeni a migránsok relatív alacsony számát. Ugyan a kapcsolódó területek szakembereire (szociális szakemberek, egészségügyi dolgozók, rendészeti szakemberek) irányultak képzések, a migráció, különféle bevándorlási státuszok, interkulturális képességek témakörében.

Külföldi végzettségek és külföldön szerzett egyéb képességek elismerése is egy jelentős akadály, sok migránsnak fel kell hagynia korábbi foglalkozásával, új foglalkozásba kezdeni. Szükség van speciális szakmai képzésekre, a munkaerőpiacon történő jobb pozíció megszerzésének lehetősége érdekében.

2 II. rész: A harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációját elősegítő tagállami intézkedések és gyakorlatok

2.1 FŐ INTEGRÁCIÓS TERÜLETEK ÁTTEKINTÉSE

K12. Kérjük, az alábbi táblázatban adja meg és írja le a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatos irányelveinek fő területeit/komponenseit.

Terület/komponens	Általános áttekintés	Érintettek
1. Képzés és végzettség	általános munkaerőpiaci képzés a jogosult csoportoknak; speciális képzések a célcsoportnak	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat – regionálisan a kormányhivatalok foglalkoztatási részlegein keresztül; civil szervezetek pénzügyi

		kedvezményezettként, pl. Intézkedés 1, 2. alatt
2. Személyes készségek (soft skills) fejlesztése	kompetencia-térkép, képességi képzés, nyelvi képzés, mentorálás	alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 1, 2. alatt
3. Információs szolgáltatás és tanácsadás	munkaerőpiaci információk, jogi tanácsadás	alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 1,2,3. alatt
4. Interkulturális/magánjellegű kapcsolatok fejlesztése a munkahelyen	közösségépítés	alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 1, 3, 4. alatt
5. Specifikus és/vagy kiszolgáltatott csoportokat célzó személyre szabott átfogó programok/tervek/megállapodások	munkanélkülieknek biztosított általános program; álláskeresési támogatás, kiegészítő pszichiátriai és pszichológiai szolgáltatás	közfoglalkoztatás; alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 1, 3, 4. alatt
6. Ösztönző intézkedések a bevándorlók vagy munkáltatók részére	ösztöndíjak, munkatapasztalat szerzés lehetősége	alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 5. alatt
7. Önálló vállalkozás támogatása	workshopok, egyéni konzultáció, marketing támogatás	alapvetően civil szervezetek pénzügyi támogatás kedvezményezettjeként, pl. Intézkedés 4. alatt

2.2 A TAGÁLLAMOK ÁLTAL VÉGREHAJTOTT INTEGRÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK ÍGÉRETES PÉLDÁI

Intézkedés 1	
Áttekintés	
Név	Skills on!
Típus	Projektek (ad-hoc)
Terület	Képzés és végzettség
Hozzáfér és	valamennyi harmadik országbeli állampolgár az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésével összhangban
Célcsoport	☒ Személyre szabott munkaerő-piaci integrációs intézkedés (csak harmadik országbeli állampolgároknak) ☐ Általános munkaerő-piaci integrációs intézkedés (mindenkinek) <i>Ha mindenki számára szól az intézkedés, kérjük, írja le, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat konkrétan hogyan célozza meg az intézkedés</i>
Lefedtettség	<i>Helyi (régió, vidék, tartomány)</i> <i>Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt</i>
Költségvetés	A költségvetés kb. 50.045.154 HUF (159.699,89 EUR) Biztosítja: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (75%) + hazai forrás (25%)
Hivatkozások	http://artemisszio.blog.hu/tags/skills_on
Leírás	
<p>I1.K1. Kérjük, írja le, hogy hogyan tudnak hozzáférni az intézkedéshez harmadik ország állampolgárai, térjen ki az alábbiakra:</p> <p>a) Röviden fejtse ki a harmadik országbeli állampolgárok hozzáféréseinek feltételeit és folyamatát</p> <p>b) Önkéntes alapú vagy kötelező az intézkedés? Ingyenes?</p> <p>c) Adja meg, hogy milyen különbségek vannak a harmadik országbeli és az EU-s állampolgárokra vonatkozó feltételek között (adott esetben)</p> <p>d) Van olyan ok, ami miatt egy harmadik országbeli állampolgárt kizárhatnak/elveszítheti a hozzáférést az intézkedéshez? Ha igen, melyek?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>a)</p> <p>A szolgáltatások valamennyi az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgár rendelkezésére állnak.</p> <p>A Kedvezményezett felelőssége a jogosultság ellenőrzése, amelyet utólag a Felelős hatóság is vizsgál.</p> <p>A célcsoport tagjai az online médiumokon keresztül tájékozódhatnak projekt nyújtotta lehetőségek felől. Az érdeklődő harmadik országbeli állampolgárok először egy előszűrő és egy szükségletfelmérő interjúban vesznek részt. Az interjúk alapján a harmadik országbeli állampolgár és a szakértők együtt határozzák meg, hogy a projekt mely szolgáltatásai</p> </div>	

vannak összhangban az ügyfél szükségleteivel.

b)

Önkéntes és ingyenes.

c)

Uniósi állampolgárok nem részesülhetnek a projekt szolgáltatásaiból.

d)

Nincs.

I1.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés létrejöttének körülményeit:

- a) Mikor vezették be az intézkedést és meddig tart/tartott?
- b) Kapcsolatban áll a 2015-ös megnövekedett migrációs áramlással (pl. az intézkedést leállították a prioritások megváltozása miatt, az intézkedéshez való hozzáférés feltételei megváltoztak)?
- c) Mi volt az a szükséglet/cél, ami miatt az intézkedést elindították/végrehajtották? (pl. munkaerő-piaci igények a tagállamban, harmadik országbeli állampolgárok integrációjának szükségessége, az integrációs irányelvek megváltozása, ösztönző a bevándorló/munkavállaló számára)
- d) Mikor nyújtják az intézkedést (pl. érkezéskor, az érkezéstől ...-ig (kérjük adja meg, hogy meddig), nincs meghatározott időbeli határ)
- e) Fő tevékenységek:

a)

A projektidőszak: 2016.05.01-2018.06.30.

b)

Nem.

c)

Bár a statisztikák azt mutatják, hogy Magyarországon a migránsok foglalkoztatási helyzete jobb, mint a hazai népességé, ez azonban nem igaz a migránsok valamennyi csoportjára.

A szomszédos országokból érkező, magyar anyanyelvű, illetve magyarul beszélő migránsok, illetve az uniós állampolgárok helyzete valóban jobb, azonban a harmadik országbeli állampolgárok között nagyobb az inaktívok, illetve az alulfoglalkoztatottak aránya. Mind a harmadik országbeli állampolgárok, mind a befogadó társadalomnak az az érdeke, hogy a migránsok képzettségüknek megfelelő munkát találjanak. Azonban a legtöbb harmadik országbeli állampolgár számára ez nehézséget jelent.

d)

Nincs meghatározott időbeli határ.

e)

- egyéni kompetenciák feltérképezése (Digitális Életpálya Térkép) és fejlesztése
- állásrening
- munkaerőpiaci tájékoztatás
- gyakornoki elhelyezés
- szociális esetmunka
- mentorálás
- jogi tanácsadás
- nyelvgyakorlás (más projektelemekekhez kapcsolódóan)

I1.K3. Kérjük, adja meg a végrehajtás módját, térjen ki az alábbiakra:

- a) Ki hajtja végre (ügynökség, állami intézmény, civil szervezetek, magánvállalkozások stb.) és mi a koordinációs struktúrája?
- b) (Adott esetben) Van-e bármilyen visszatérítés (teljes vagy részleges)/költségmegosztási

lehetőség a harmadik országbeli állampolgárok számára?

c) *Hogyan és ki biztosítja harmadik országbeli állampolgárok számára?*

a)

Az intézkedés az MMIA Nemzeti programja keretében kerül megvalósításra.

A kapcsolódó tevékenység: A munkaerő-piaci szükségletekre reflektáló képzési programok és szolgáltatások kidolgozása, illetve működtetése a harmadik országbeli állampolgárok számára.

A projekt kedvezményezettje egy NGO.

b)

A részvétel teljesen ingyenes a harmadik országbeli állampolgárok számára.

c)

A kapcsolódó intézkedés az MMIA és hazai forrás terhére kerül finanszírozásra.

Sem a kedvezményezett szervezetet, sem a résztvevő harmadik országbeli állampolgárokat nem terheli költség.

A megvalósításban mentorként, illetve bloggerként résztvevő harmadik országbeli állampolgárok díjazásban részesülnek.

I1.K4. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:

a) *Elérte a várt célokat? IGEN/NEM/Részben*

b) *Melyek a fő eredmények*

c) *A hatás ellenőrzése és értékelése (kérjük, írja le a kiértékelési eszközöket és a módszert, ha lehetséges, adja meg, hogy milyen mérőket alkalmaztak és ezeket hogyan mérték)*

d) *A végrehajtás alatti kihívások és az alkalmazott megoldások*

e) *Az intézkedés folytatásának valószínűsége. Ha nem folytatják, magyarázza meg, miért*

a)

Igen.

b)

2018. április végéig 74 fő végezte el a munkaerőpiaci tréninget, 49 szerzett munkatapasztalatot, 121fő részesült szociális munkában.

c)

A Felelős Hatóság a Kedvezményezett által benyújtott rendszeres jelentések, illetve helyszíni ellenőrzések alapján követi nyomon a projekt megvalósítását.

A projektfelügyelők a projektzárás során és értékelik a mutatók és a projekt tervezett eredményeinek elérését.

A Nemzeti Program eredményei a félidős és utólagos értékelés keretében kerülnek értékelésre. Ezen értékeléseket egy Irányítóbizottság végzi, amely munkájában a Felelős Hatóság belső szakértői és külső szakértők vesznek részt.

d)

Nincsenek releváns kihívások.

e)

A projekt 2018. június 30-án zárul le. MMIA vagy más pénzügyi támogatás hiányában a kedvezményezett nem tudja biztosítani a szolgáltatásokat. A Felelős Hatóság nem tett közzé a projekt célkitűzéseire illeszkedő pályázati felhívást.

Intézkedés 2	
Áttekintés	
Név	Gyere, beszéljünk magyarul!
Típus	Projektek (ad-hoc)
Terület	Személyes készségek (soft skills) fejlesztése
Hozzáfér és	Valamennyi harmadik országbeli állampolgár az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésével összhangban
Célcsoport	☒ Személyre szabott munkaerő-piaci integrációs intézkedés (csak harmadik országbeli állampolgároknak) ☐ Általános munkaerő-piaci integrációs intézkedés (mindenkinek) <i>Ha mindenki számára szól az intézkedés, kérjük, írja le, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat konkrétan hogyan célozza meg az intézkedés</i>
Lefedettség	Helyi (régió, vidék, tartomány) Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt
Költségvetés	A költségvetés kb. 46.860.350 HUF (150.909,280 EUR) Biztosítja: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (75%) + hazai forrás (25%)
Hivatkozások	https://converzum.hu/mmia/mmia1/
Leírás	
<p>I2.K1. Kérjük, írja le, hogy hogyan tudnak hozzáférni az intézkedéshez harmadik ország állampolgárai, térjen ki az alábbiakra:</p> <p>e) Röviden fejtse ki a harmadik országbeli állampolgárok hozzáféréseinek feltételeit és folyamatát</p> <p>f) Önkéntes alapú vagy kötelező az intézkedés? Ingyenes?</p> <p>g) Adja meg, hogy milyen különbségek vannak a harmadik országbeli és az EU-s állampolgárokra vonatkozó feltételek között (adott esetben)</p> <p>h) Van olyan ok, ami miatt egy harmadik országbeli állampolgárt kizárhatnak/elveszítheti a hozzáférést az intézkedéshez? Ha igen, melyek?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>a)</p> <p>A szolgáltatások valamennyi az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgár rendelkezésére állnak.</p> <p>A Kedvezményezett felelőssége a jogosultság ellenőrzése, amelyet utólag a Felelős hatóság is vizsgál.</p> <p>A hallgatók a jelentkezési lap kitöltését követően szintfelmérésen vesznek részt, amely alapján csatlakozhatnak a nyelvi szintjüknek megfelelő kurzushoz.</p> <p>b)</p> <p>Önkéntes és ingyenes.</p> </div>	

c)

Kizárólag az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgárok vehetnek részt projekt keretében megvalósított képzéseken.

Uniós állampolgárok a kedvezményezett által működtetett egyéb, piaci alapú képzéseken vehetnek részt.

d)

Nincs.

12.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés létrejöttének körülményeit:

- f) Mikor vezették be az intézkedést és meddig tart/tartott?
- g) Kapcsolatban áll a 2015-ös megnövekedett migrációs áramlással (pl. az intézkedést leállították a prioritások megváltozása miatt, az intézkedéshez való hozzáférés feltételei megváltoztak)?
- h) Mi volt az a szükséglet/cél, ami miatt az intézkedést elindították/végrehajtották? (pl. munkaerő-piaci igények a tagállamban, harmadik országbeli állampolgárok integrációjának szükségessége, az integrációs irányelvek megváltozása, ösztönző a bevándorló/munkavállaló számára)
- i) Mikor nyújtják az intézkedést (pl. érkezéskor, az érkezéstől ...-ig (kérjük adja meg, hogy meddig), nincs meghatározott időbeli határ)
- j) Fő tevékenységek:

a)

A projektidőszak: 2016.03.01-2018.06.30.

b)

Nem.

c)

A társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedéshez szükséges a magyar nyelv ismerete. Minél jobb a jelölt nyelvtudása annál sikeresebb az állásinterjún, és több lehetősége adódik különböző feladatok elvégzésére. Az integrációt a mindennapi élet és kultúra ismerete is elősegíti.

d)

Nincs meghatározott időbeli határ.

e)

- a kultúrával kapcsolatos oktatási anyagokkal kiegészített magyar nyelv tanfolyamok
- gyakorlást segítő online felület / mobil alkalmazás
- rendszerest közösségépítő, csapatépítő és beszédközpontú "nyelvi klub", amely lehetővé teszi a különböző nyelvi szinteken élő migráns tanulók számára, hogy megismerjék egymás kultúráját

12.K3. Kérjük, adja meg a végrehajtás módját, térjen ki az alábbiakra:

- d) Ki hajtja végre (ügynökség, állami intézmény, civil szervezetek, magánvállalkozások stb.) és mi a koordinációs struktúrája?
- e) (Adott esetben) Van-e bármilyen visszatérítés (teljes vagy részleges)/költségmegosztási lehetőség a harmadik országbeli állampolgárok számára?
- f) Hogyan és ki biztosítja harmadik országbeli állampolgárok számára?

a)

Az intézkedés az MMIA Nemzeti programja keretében kerül megvalósításra.

A kapcsolódó tevékenység: A harmadik országbeli állampolgárok magyar nyelvi képzését

korábban és jelenleg biztosító programok felülvizsgálata, a harmadik országbeli állampolgárok szükségleteinek megfelelő hatékony nyelvi képzési programok kidolgozása és működtetése

A projekt kedvezményezettje egy akkreditált nyelviskola.

b)

A részvétel teljesen ingyenes a harmadik országbeli állampolgárok számára, azonban a kedvezményezett - a lemorzsolódás kockázatát csökkentendő - a letétet kér résztvevőktől, amelyet a tanfolyam sikeres elvégzését követően visszafizet számukra.

c)

A kapcsolódó intézkedés az MMIA és hazai forrás terhére kerül finanszírozásra.

Sem a kedvezményezett szervezetet, sem a résztvevő harmadik országbeli állampolgárokat nem terheli költség.

I2.K4. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:

f) Elérte a várt célokat? IGEN/NEM/Részben

g) Melyek a fő eredmények

h) A hatás ellenőrzése és értékelése (kérjük, írja le a kiértékelési eszközöket és a módszert, ha lehetséges, adja meg, hogy milyen mérőket alkalmaztak és ezeket hogyan mérték)

i) A végrehajtás alatti kihívások és az alkalmazott megoldások

j) Az intézkedés folytatásának valószínűsége. Ha nem folytatják, magyarázza meg, miért

a)

Igen.

b)

2018. április végéig 336 harmadik országbeli állampolgár végezte el sikeresen a tanfolyamot.

c)

A Felelős Hatóság a Kedvezményezett által benyújtott rendszeres jelentések, illetve helyszíni ellenőrzések alapján követi nyomon a projekt megvalósítását.

A projektfelügyelők a projektzárás során és értékelik a mutatók és a projekt tervezett eredményeinek elérését.

A Nemzeti Program eredményei a félidej és utólagos értékelés keretében kerülnek értékelésre. Ezen értékeléseket egy Irányítóbizottság végzi, amely munkájában a Felelős Hatóság belső szakértői és külső szakértők vesznek részt.

d)

Nincsenek releváns kihívások.

e)

A projekt 2018. június 30-án zárul le. MMIA vagy más pénzügyi támogatás hiányában a kedvezményezett nem tudja biztosítani a szolgáltatásokat. A Felelős Hatóság nem tett közzé a projekt célkitűzéseire illeszkedő pályázati felhívást.

Intézkedés 3	
Áttekintés	
Név	Munkaerő-piaci és integrációt segítő szolgáltatások felsőoktatásban tanuló migránsoknak

Típus	<i>Projektek (ad-hoc)</i>
Terület	<i>Személyes készségek (soft skills) fejlesztése</i>
Hozzáfér és	<i>A magyar felsőoktatásban tanuló harmadik országbeli állampolgárok (az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésével összhangban)</i>
Célcsoport	☒ Személyre szabott munkaerő-piaci integrációs intézkedés (csak harmadik országbeli állampolgároknak) ☐ Általános munkaerő-piaci integrációs intézkedés (mindenkinek) <i>Ha mindenki számára szól az intézkedés, kérjük, írja le, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat konkrétan hogyan célozza meg az intézkedés</i>
Lefedettség	<i>Nemzeti</i> <i>Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt</i>
Költségvetés	A költségvetés kb. 38 925 471 HUF (125 355,76 EUR) Biztosítja: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (75%) + hazai forrás (25%)
Hivatkozások	http://jovokerek.hu/skillsandjobs/
Leírás	
<p>I3.K1. Kérjük, írja le, hogy hogyan tudnak hozzáférni az intézkedéshez harmadik ország állampolgárai, térjen ki az alábbiakra:</p> <p>i) Röviden fejtse ki a harmadik országbeli állampolgárok hozzáféréseinek feltételeit és folyamatát</p> <p>j) Önkéntes alapú vagy kötelező az intézkedés? Ingyenes?</p> <p>k) Adja meg, hogy milyen különbségek vannak a harmadik országbeli és az EU-s állampolgárokra vonatkozó feltételek között (adott esetben)</p> <p>l) Van olyan ok, ami miatt egy harmadik országbeli állampolgárt kizárhatnak/elveszítheti a hozzáférést az intézkedéshez? Ha igen, melyek?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>a)</p> <p><i>A szolgáltatások azon az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgárok számára elérhetők, akik igazolják, hogy valamely magyarországi felsőoktatási intézmény hallgatói..</i></p> <p><i>A Kedvezményezett felelőssége a jogosultság ellenőrzése, amelyet utólag a Felelős Hatóság is vizsgál.</i></p> <p><i>A célcsoport tagjai a felsőoktatási intézményekben elhelyezett szórólapok és az online média segítségével tájékozódhatnak az elérhető lehetőségekről. A jelentkezést követően a tanácsadó és az ügyfél közösen határozzák meg a célokat, térképezik fel a szükségleteket, kompetenciákat és készségeket, majd kiválasztják a megfelelő szolgáltatásokat.</i></p> <p>b)</p> <p><i>Önkéntes és ingyenes.</i></p> <p>c)</p> <p><i>Uniós állampolgárok nem részesülhetnek a projekt szolgáltatásaiból.</i></p> </div>	

d)

Nincs.

13.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés létrejöttének körülményeit:

- k) Mikor vezették be az intézkedést és meddig tart/tartott?
- l) Kapcsolatban áll a 2015-ös megnövekedett migrációs áramlással (pl. az intézkedést leállították a prioritások megváltozása miatt, az intézkedéshez való hozzáférés feltételei megváltoztak)?
- m) Mi volt az a szükséglet/cél, ami miatt az intézkedést elindították/végrehajtották? (pl. munkaerő-piaci igények a tagállamban, harmadik országbeli állampolgárok integrációjának szükségessége, az integrációs irányelvek megváltozása, ösztönző a bevándorló/munkavállaló számára)
- n) Mikor nyújtják az intézkedést (pl. érkezéskor, az érkezéstől ...-ig (kérjük adja meg, hogy meddig), nincs meghatározott időbeli határ)
- o) Fő tevékenységek:

a)

A projektidőszak: 2016.08.01-2018.02.18.

b)

Nem.

c)

A migráns hallgatók csak korlátozottan férnek hozzá a szociális, egészségügyi, munkaerőpiaci és jogi szolgáltatásokhoz, mivel nem rendelkeznek strukturált információkkal. Gyakran nemcsak a befogadó társadalom tagjaitól, hanem a többi migránstól is elszigetelten élnek.

Az aktív magyar nyelvtudás, a tájékozottság, a bürokratikus folyamatok megértésének hiánya; a befogadó társadalom sztereotípiái; a magány és az elszigeteltség rontja az életminőségüket.

d)

Nincs meghatározott időbeli határ.

e)

- célcsoport szükségleteinek felmérése
- kompetencia-feltérképezés
- egyéni álláskeresési tanácsadás
- álláskereső klub
- készségfejlesztő workshopok
- vállalkozásfejlesztési tanácsadás
- mentorálás
- közösségi programok
- kapcsolati háló építése a közösségi média segítségével

13.K3. Kérjük, adja meg a végrehajtás módját, térjen ki az alábbiakra:

- g) Ki hajtja végre (ügynökség, állami intézmény, civil szervezetek, magánvállalkozások stb.) és mi a koordinációs struktúrája?
- h) (Adott esetben) Van-e bármilyen visszatérítés (teljes vagy részleges)/költségmegosztási lehetőség a harmadik országbeli állampolgárok számára?
- i) Hogyan és ki biztosítja harmadik országbeli állampolgárok számára?

a)

Az intézkedés az MMIA Nemzeti programja keretében kerül megvalósításra.

A kapcsolódó tevékenység: A magyar felsőoktatásban tanuló harmadik országbeli állampolgárok magyar nyelvi és interkulturális képzése; munka-erőpiaci beilleszkedésüket

segítő programok kidolgozása, működtetése

A projekt kedvezményezettje egy NGO.

b)

A részvétel teljesen ingyenes a harmadik országbeli állampolgárok számára.

c)

A kapcsolódó intézkedés az MMIA és hazai forrás terhére kerül finanszírozásra.

Sem a kedvezményezett szervezetet, sem a résztvevő harmadik országbeli állampolgárokat nem terheli költség.

13.K4. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:

k) Elérte a várt célokat? IGEN/NEM/Részben

l) Melyek a fő eredmények

m) A hatás ellenőrzése és értékelése (kérjük, írja le a kiértékelési eszközöket és a módszert, ha lehetséges, adja meg, hogy milyen mérőket alkalmaztak és ezeket hogyan mérték)

n) A végrehajtás alatti kihívások és az alkalmazott megoldások

o) Az intézkedés folytatásának valószínűsége. Ha nem folytatják, magyarázza meg, miért

a)

Igen.

b)

A projekt végéig 134 fő részesült egyéni tanácsadásban és/vagy mentorálásban; 67 fő vett részt a közösségi programokon; 70 fő kapott készségfejlesztést; 16 harmadik országbeli állampolgár vett részt aktívan a projekt megvalósításában.

c)

A Felelős Hatóság a Kedvezményezett által benyújtott rendszeres jelentések, illetve helyszíni ellenőrzések alapján követi nyomon a projekt megvalósítását.

A projektfelügyelők a projektzárás során és értékelik a mutatók és a projekt tervezett eredményeinek elérését.

A Nemzeti Program eredményei a félidős és utólagos értékelés keretében kerülnek értékelésre. Ezen értékeléseket egy Irányítóbizottság végzi, amely munkájában a Felelős Hatóság belső szakértői és külső szakértők vesznek részt.

d)

A célcsoport tagjainak jelentősek volt a tanulmányaik folytatásával kapcsolatos leterheltségük. Ezért gyakran nem jelentek meg az előre egyeztetett megbeszéléseken, tanácsadásokon sem. A probléma megoldására a kedvezményezett biztosította az az on-line kapcsolattartás és tanácsadás lehetőségét, illetve gyakrabban emlékeztette az ügyfeleket a megbeszél programok időpontjára.

e)

A projekt megvalósítása 2018. 02. 28-án lezárult. MMIA vagy más pénzügyi támogatás hiányában a kedvezményezett nem tudja biztosítani a szolgáltatásokat. A Felelős Hatóság nem tett közzé a projekt célkitűzéseire illeszkedő pályázati felhívást.

Intézkedés 4	
Áttekintés	
Név	Saját Erőből 3.0 – Vállalkozói szolgáltatóközpont migránsoknak

Típus	<i>Projektek (ad-hoc)</i>
Terület	<i>Önálló vállalkozás támogatása</i>
Hozzáféré s és	<i>Valamennyi harmadik országbeli állampolgár az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésével összhangban</i>
Célcsoport	☒ Személyre szabott munkaerő-piaci integrációs intézkedés (csak harmadik országbeli állampolgároknak) ☐ Általános munkaerő-piaci integrációs intézkedés (mindenkinek) <i>Ha mindenki számára szól az intézkedés, kérjük, írja le, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat konkrétan hogyan célozza meg az intézkedés</i>
Lefedettség	<i>Helyi (régió, vidék, tartomány)</i> <i>Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt</i>
Költségvetés	A költségvetés kb. 23 6109 795 HUF (75 235,95 EUR) Biztosítja: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (75%) + hazai forrás (25%)
Hivatkozások	http://www.entrend.hu/
Leírás	
<p>14.K1. Kérjük, írja le, hogy hogyan tudnak hozzáférni az intézkedéshez harmadik ország állampolgárai, térjen ki az alábbiakra:</p> <p><i>m) Röviden fejtse ki a harmadik országbeli állampolgárok hozzáféréseinek feltételeit és folyamatát</i></p> <p><i>n) Önkéntes alapú vagy kötelező az intézkedés? Ingyenes?</i></p> <p><i>o) Adja meg, hogy milyen különbségek vannak a harmadik országbeli és az EU-s állampolgárokra vonatkozó feltételek között (adott esetben)</i></p> <p><i>p) Van olyan ok, ami miatt egy harmadik országbeli állampolgárt kizárhatnak/elveszítheti a hozzáférést az intézkedéshez? Ha igen, melyek?</i></p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p><i>a)</i></p> <p><i>A szolgáltatások azon az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgárok számára elérhetők, akik igazolják, hogy valamely magyarországi felsőoktatási intézmény hallgatói..</i></p> <p><i>A Kedvezményezett felelőssége a jogosultság ellenőrzése, amelyet utólag a Felelős Hatóság is vizsgál.</i></p> <p><i>A Kedvezményezett az érdeklődő migránsokat migrásspecifikus szervezetek, illetve a sajtó (bannerek és sajtóközlemények) segítségével vonta a be.</i></p> <p><i>A jelentkezők képzési szerződés alapján vehettek részt a projektben.</i></p> <p><i>b)</i></p> <p><i>Önkéntes és ingyenes.</i></p> <p><i>c)</i></p> <p><i>Uniói állampolgárok nem részesülhetnek a projekt szolgáltatásaiból.</i></p> </div>	

d)

Nincs.

14.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés létrejöttének körülményeit:

- p) Mikor vezették be az intézkedést és meddig tart/tartott?
- q) Kapcsolatban áll a 2015-ös megnövekedett migrációs áramlással (pl. az intézkedést leállították a prioritások megváltozása miatt, az intézkedéshez való hozzáférés feltételei megváltoztak)?
- r) Mi volt az a szükséglet/cél, ami miatt az intézkedést elindították/végrehajtották? (pl. munkaerő-piaci igények a tagállamban, harmadik országbeli állampolgárok integrációjának szükségessége, az integrációs irányelvek megváltozása, ösztönző a bevándorló/munkavállaló számára)
- s) Mikor nyújtják az intézkedést (pl. érkezéskor, az érkezéstől ...-ig (kérjük adja meg, hogy meddig), nincs meghatározott időbeli határ)
- t) Fő tevékenységek:

a)

A projektidőszak: 2016.08.01-2018.31.01.

b)

Nem.

c)

A harmadik országbeli állampolgárok közös vonása, hogy nem ismerik a vállalkozói és kulturális környezetet, azonban többi jellemzőjük nagyon eltérő: kulturális hátterük, vállalkozói készségeik és ismereteik nagyon változatosak és különbözőek. Ezért a mainstream rendszer nem képes rájuk szabott képzési programokat biztosítani számukra. A saját vállalkozás megkezdését segítő egy olyan gyakorlati készség és tudás átadására van szükség, amelyre a hagyományos képzési formák kevésbé hatékony lehetőséget nyújtanak. A migránsok számára komoly problémát jelent a képzésben való részvétel, amely számos tényező – például nehéz egyéni helyzet, kulturális tényezők stb. – okoz, azonban azok hatásai részben megszüntethetők személyes segítségnyújtással és mentorálással.

d)

Nincs meghatározott időbeli határ.

e)

- tematikus workshopok ("Vállalkozói önismeret", "Üzleti modell és terv", "Vállalkozási alapismeretek", "Marketing alapok", "Online marketing", „prezentációs képességek“)
- egyéni konzultáció
- gyakorlati támogatás
- tapasztalatcsere lehetőségének biztosítása
- marketingtámogatás
- mentorálás

14.K3. Kérjük, adja meg a végrehajtás módját, térjen ki az alábbiakra:

- j) Ki hajtja végre (ügynökség, állami intézmény, civil szervezetek, magánvállalkozások stb.) és mi a koordinációs struktúrája?
- k) (Adott esetben) Van-e bármilyen visszatérítés (teljes vagy részleges)/költségmegosztási lehetőség a harmadik országbeli állampolgárok számára?
- l) Hogyan és ki biztosítja a harmadik országbeli állampolgárok számára?

a)

Az intézkedés az MMIA Nemzeti programja keretében kerül megvalósításra.

A kapcsolódó tevékenység: A migránsok vállalkozási tevékenységének támogatását célzó programok kidolgozása és működtetése

A projekt kedvezményezettje egy NGO.

b)

A részvétel teljesen ingyenes a harmadik országbeli állampolgárok számára.

A legtehetségesebb résztvevők a vállalkozásuk beindítását segítő anyagi támogatásban részesülnek: arculattervezés, web-fejlesztés, marketing-támogatás, névjegykártyák

c)

A kapcsolódó intézkedés az MMIA és hazai forrás terhére kerül finanszírozásra.

Sem a kedvezményezett szervezetet, sem a résztvevő harmadik országbeli állampolgárokat nem terheli költség.

I4.K4. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:

p) Elérte a várt célokat? IGEN/NEM/Részben

q) Melyek a fő eredmények

r) A hatás ellenőrzése és értékelése (kérjük, írja le a kiértékelési eszközöket és a módszert, ha lehetséges, adja meg, hogy milyen mérőket alkalmaztak és ezeket hogyan mérték)

s) A végrehajtás alatti kihívások és az alkalmazott megoldások

t) Az intézkedés folytatásának valószínűsége. Ha nem folytatják, magyarázza meg, miért

a)

Igen.

b)

A projekt végéig 47 harmadik országbeli állampolgár végezte el sikeresen az üzletfejlesztési tréninget; 27 fő vett igényben üzleti jogi tanácsadást.

c)

A Felelős Hatóság a Kedvezményezett által benyújtott rendszeres jelentések, illetve helyszíni ellenőrzések alapján követi nyomon a projekt megvalósítását.

A projektfelügyelők a projektzárás során és értékelik a mutatók és a projekt tervezett eredményeinek elérését.

A Nemzeti Program eredményei a félidős és utólagos értékelés keretében kerülnek értékelésre. Ezen értékeléseket egy Irányító Bizottság végzi, amely munkájában a Felelős Hatóság belső szakértői és külső szakértők vesznek részt.

d)

A nyár folyamán a résztvevők közül sokan szabadságra mentek, illetve hazautaztak a származási országukban, így nem voltak elérhetők, és a velük való kommunikáció is lelassult. A Kedvezményezett erre felkészült, és az előzetes felmérés alapján átütemezte a munkát.)

e)

A projekt megvalósítása 2018. 01. 31-én lezárult. MMIA vagy más pénzügyi támogatás hiányában a kedvezményezett nem tudja biztosítani a szolgáltatásokat. A Felelős Hatóság nem tett közzé a projekt célkitűzéseire illeszkedő pályázati felhívást.

Intézkedés 5

Áttekintés

Név | Mentor-Állás

Típus	<i>Projektek (ad-hoc)</i>
Terület	<i>Specifikus harmadik országbeli állampolgárokból álló csoportoknak személyre szabott (pl. programok/tervek/szerződéses különböző munkaerő-piaci integrációs elemekkel pl. nőknek, kiszolgáltatott személyeknek)</i>
Hozzáfér és	<i>Valamennyi harmadik országbeli állampolgár az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete 9. cikk (1) bekezdésével összhangban</i>
Célcsoport	☒ Személyre szabott munkaerő-piaci integrációs intézkedés (csak harmadik országbeli állampolgároknak) ☐ Általános munkaerő-piaci integrációs intézkedés (mindenkinek) <i>Ha mindenki számára szól az intézkedés, kérjük, írja le, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat konkrétan hogyan célozza meg az intézkedés</i>
Lefedett ség	<i>Helyi (régión, vidék, tartomány) Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt</i>
Költségvetés	A költségvetés kb. 23 6109 795 HUF (75 235,95 EUR) Biztosítja: Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (75%) + hazai forrás (25%)
Hivatkozások	http://www.entrend.hu/

Leírás

I4.K1. Kérjük, írja le, hogy hogyan tudnak hozzáférni az intézkedéshez harmadik ország állampolgárai, térjen ki az alábbiakra:

- q) Röviden fejtse ki a harmadik országbeli állampolgárok hozzáféréseinek feltételeit és folyamatát
- r) Önkéntes alapú vagy kötelező az intézkedés? Ingyenes?
- s) Adja meg, hogy milyen különbségek vannak a harmadik országbeli és az EU-s állampolgárokra vonatkozó feltételek között (adott esetben)
- t) Van olyan ok, ami miatt egy harmadik országbeli állampolgárt kizárhatnak/elveszítheti a hozzáférést az intézkedéshez? Ha igen, melyek?

a)

A szolgáltatások kizárólag a sérülékeny csoportba tartozó harmadik országbeli állampolgárok számára elérhetőek.

A Kedvezményezett felelőssége a jogosultság ellenőrzése, amelyet utólag a Felelős Hatóság is vizsgál.

A szolgáltató központ személyzete aktív kapcsolatban áll a célcsoporttal, így személyesen tájékoztathatja a potenciális ügyfeleket.

Az első találkozókon a szociális munkások értékelik az ügyfél állapotát, interjút készítenek, és elkészítik a szociális ügyek tervét.

b)

Önkéntes és ingyenes.

c)

Uniós állampolgárok nem részesülhetnek a projekt szolgáltatásaiból.

d)

A szolgáltatások kizárólag a sérülékeny csoportba tartozó harmadik országbeli állampolgárok számára elérhetőek.

A vonatkozó európai uniós és hazai jogszabályok értelmében a sérülékeny csoportba a különleges bánásmódot igénylő személyek következő kategóriái tartoznak: a kísérő nélküli kiskorú vagy olyan kiszolgáltatott személy – különösen a kiskorú, az idős, a fogyatékkal élő személy, a várandós nő, a kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint a kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichikai, fizikai vagy szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett személy –, akiről helyzetének egyedi értékelését követően megállapítható, hogy sajátos szükségletekkel rendelkezik.

14.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés létrejöttének körülményeit:

- u) Mikor vezették be az intézkedést és meddig tart/tartott?
- v) Kapcsolatban áll a 2015-ös megnövekedett migrációs áramlással (pl. az intézkedést leállították a prioritások megváltozása miatt, az intézkedéshez való hozzáférés feltételei megváltoztak)?
- w) Mi volt az a szükséglet/cél, ami miatt az intézkedést elindították/végrehajtották? (pl. munkaerő-piaci igények a tagállamban, harmadik országbeli állampolgárok integrációjának szükségessége, az integrációs irányelvek megváltozása, ösztönző a bevándorló/munkavállaló számára)
- x) Mikor nyújtják az intézkedést (pl. érkezéskor, az érkezéstől ...-ig (kérjük adja meg, hogy meddig), nincs meghatározott időbeli határ)
- y) Fő tevékenységek:

a)

A projektidőszak: 2016.07.01-2018.06.30.

b)

Nem.

c)

Magyarországon a nemzetközi védelemben részesülők tulajdonképpen ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint a magyar állampolgárok, de kevésbé képesek élni ezekkel a jogokkal. Egyrészt a többségi társadalom kevésbé toleráns és kirekesztő hozzáállása, másrészt pedig a traumák, az üldöztetésektől való félelmük korlátozzák sikeres integrációjukat. Nagy kihívást jelent számukra a szállás és a munka megtalálása, amelynek oka, hogy általában nincs kapcsolatrendszerük, hiányos a magyar nyelvtudásuk és eltérő a kulturális hátterek. A kijelölt családsegítő szolgálatokkal folytatott együttműködés nem képes hatékony segítséget nyújtani számukra.

Nehézséget okoz számukra a képzésüknek megfelelő munka megtalálása, illetve megtartása. Sok esetben a munkaerő-piaci integrációt a potenciális munkaadók negatív magatartása is gátolja. Így a nemzetközi védelemben részesülők fokozottan szembesülnek a munkanélküliség vagy a feketemunka hátrányaival.

d) Nincs meghatározott időbeli határ.

e)

- szociális tanácsadás
- mentorálás
- jogi tanácsadás
- kiegészítő pszichiátria és pszichológiai ellátás
- álláskereső klub
- foglalkozásterápiás csoport működtetése
- magyar nyelvi kompetenciafejlesztés
- munkatapasztalat megszerzésének segítése

– munkáltatókat célzó kampány

I4.K3. Kérjük, adja meg a végrehajtás módját, térjen ki az alábbiakra:

- m) *Ki hajtja végre (ügynökség, állami intézmény, civil szervezetek, magánvállalkozások stb.) és mi a koordinációs struktúrája?*
- n) *(Adott esetben) Van-e bármilyen visszatérítés (teljes vagy részleges)/költségmegosztási lehetőség a harmadik országbeli állampolgárok számára?*
- o) *Hogyan és ki biztosítja harmadik országbeli állampolgárok számára?*

a)

Az intézkedés az MMIA Nemzeti programja keretében kerül megvalósításra.

A kapcsolódó tevékenység: Speciális, a foglalkoztathatóságot növelő eszközök kidolgozása a sérülékeny csoportok – különösen a nemzetközi védelmet élvezők – számára

A projekt kedvezményezettje egy NGO.

b)

A részvétel teljesen ingyenes a harmadik országbeli állampolgárok számára.

c)

A kapcsolódó intézkedés az MMIA és hazai forrás terhére kerül finanszírozásra.

Sem a kedvezményezett szervezetet, sem a résztvevő harmadik országbeli állampolgárokat nem terheli költség.

A részvétel megkönnyítése érdekében a résztvevők ösztöndíjat kapnak (30 000 Ft / hó).

I4.K4. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:

- u) *Elérte a várt célokat? IGEN/NEM/Részben*
- v) *Melyek a fő eredmények*
- w) *A hatás ellenőrzése és értékelése (kérjük, írja le a kiértékelési eszközöket és a módszert, ha lehetséges, adja meg, hogy milyen mérőket alkalmaztak és ezeket hogyan mérték)*
- x) *A végrehajtás alatti kihívások és az alkalmazott megoldások*
- y) *Az intézkedés folytatásának valószínűsége. Ha nem folytatják, magyarázza meg, miért*

a)

Igen.

b)

2018. március végéig 375 sérülékeny személy részesült szociális esetmunkában, 81 kiegészítő mentálhigiénés ellátásban, 19 fő végezte el sikeresen valamely tréninget, 14 fő szerzett munkatapasztalatot.

c)

A Felelős Hatóság a Kedvezményezett által benyújtott rendszeres jelentések, illetve helyszíni ellenőrzések alapján követi nyomon a projekt megvalósítását.

A projektfelügyelők a projektzárás során és értékelik a mutatók és a projekt tervezett eredményeinek elérését.

A Nemzeti Program eredményei a félidős és utólagos értékelés keretében kerülnek értékelésre. Ezen értékeléseket egy Irányítóbizottság végzi, amely munkájában a Felelős Hatóság belső szakértői és külső szakértők vesznek részt.

d)

A schengeni külső határon védelme az illegális bevándorlás 2015-ös, soha nem tapasztalt hulláma miatt rendkívüli intézkedéseket igényelt, az azonnali megoldások biztosítása érdekében ideiglenes határkerítés került felállításra. Ennek következtében a célcsoport

<p><i>létszáma jelentősen csökkent a projekt időszakában.</i></p> <p>e)</p> <p><i>A projekt megvalósítása 2018. 06. 30-án lezárult. MMIA vagy más pénzügyi támogatás hiányában a kedvezményezett nem tudja biztosítani a szolgáltatásokat. A Felelős Hatóság nem tett közzé a projekt célkitűzéseire illeszkedő pályázati felhívást.</i></p>
--

2.3 MAGÁNSZEKTORBELI KEZDEMÉNYEZÉSEK A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK MUNKAERŐPACI INTEGRÁCIÓJÁNAK ELŐSEGÍTÉSÉRE

A fejezet célja, hogy esettanulmányok formájában betekintést nyújtson egyes tagállamok és magánszektorbeli környezetek tevékenységébe, hogy jó és ígéretes gyakorlati példákat határozzon meg a magánszektorbeli kezdeményezésekre, amelyek segítséget nyújtanak a harmadik országbeli állampolgárok számára a munkahelyek elérésében és/vagy megtartásában.

K13. Másodlagos források alapján végrehajtott rövid elméleti kutatás és jelentős szereplőkkel való konzultáció után, tudatában van-e a tagállamán belül bármilyen magánszektorbeli kezdeményezésnek, amely támogatja vagy elősegíti a harmadik országbeli állampolgárok integrációját a munkaerőpiacon, a tanulmány területén belül? (IGEN/NEM).

<p>NEM. Nem volt lehetőség ilyen kezdeményezéseket beazonosítani. Ahogy az fent bemutatásra került, a harmadik országbeli állampolgárok teljes száma és aránya a foglalkoztatott hazai népesség viszonylatában alacsony. A nagyobb méretű vállalkozások is eseti alapon foglalkoznak külföldiekkel. Egyes esetekben biztosítanak nyelvi képzést, mentort, vagy egyéb támogató személyt a munkahelyi beilleszkedés érdekében, eseti alapon, azonban e célra nincsen külön kidolgozott program, vagy speciális projekt.</p>

K14. Mely ipari ágazatból választották az esettanulmányokat és milyen módon lettek kiválasztva?

<p>Lásd K.13.</p>

Magánszektor – Intézkedés 1	
Áttekintés	
Név	<i>Kérjük, adja meg az intézkedés nevét</i>
Vállalat mérete	<i>Válasszon a legördülő menüből</i>
Vállalat típusa	<i>Válasszon a legördülő menüből</i>
Ágazat	<i>Kérjük, válasszon a legördülő menüből</i>
Terület	<i>Képzés és végzettség</i>
Hozzáférés	<i>Kérjük, adja meg, hogy kinek van hozzáférése az intézkedéshez. Pl. minden harmadik országbeli állampolgár; minden harmadik országbeli és EU-s állampolgárok, specifikus csoportok mint a kiszolgáltatót vagy hátrányos helyzetű személyek, dolgozók, harmadik országbeli állampolgárok és családtagjaik, szezonális munkások, au pairek, más</i>

	<i>specifikus csoportok</i>
Célcsoport	☐ Alacsony képzettség, ☐ Közepes képzettség, ☐ Magas képzettség ☐ <i>Specifikus csoport, mint a kiszolgáltatott, fiatal, nőnemű, szezonális munkás stb.</i>
Lefedettség	<i>Kérjük, válasszon a legördülő menüből</i> <i>Ha "más", kérjük, itt adjon meg további információt</i>
Költségvetés	A költségvetés kb. Kérjük, itt adjon meg egy körülbelüli költségvetést Biztosítja: <i>Kérjük, adja meg a finanszírozó szervezetet (pl. állam, EU alapok, adományok/privát támogatás, más</i>
Hivatkozás	<i>Amennyiben elérhető, kérjük, itt adja meg a hivatkozást a forráshoz/projekthez</i>
Leírás	
<p>MSI1.K1. Kérjük, röviden írja le az intézkedés fő tulajdonságát, térjen ki az alábbiakra:</p> <p>a) <i>Célzott foglalkoztatottsági fázis (keres/alkalmaz harmadik országbeli állampolgárokat, pályakezdők támogatása, folyamatos bővítés, a nemzeti szakmai hálózat hozzáférhetőségének elősegítése)</i></p> <p>b) <i>Célkitűzés és fő tevékenységek</i></p> <p>c) <i>Együttműködési keretrendszer (például ha az intézkedést harmadik személlyel való együttműködésben hajtják végre, beleértve a munkavállalókat vagy munkáltatók szervezeteit, kereskedelmi kamarákat, civil szervezeteket stb.)</i></p> <p>d) <i>Hogyan férhetnek hozzá harmadik országbeli állampolgárok az intézkedéshez? Kiválasztják őket?</i></p> <div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div>	
<p>MSI1.K2. Kérjük, röviden írja le az intézkedés hatását, térjen ki az alábbiakra:</p> <p>a) <i>Írja le, hogy az intézkedést értékelték-e és ha igen, hogy milyen ellenőrzési és értékelési eszközöket használtak</i></p> <p>b) <i>Fejtse ki a kitűzött célok eredményeit és a fő következményeket</i></p> <p>c) <i>Fejtse ki, hogy melyek voltak a kihívások és az alkalmazott megoldások</i></p> <div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div>	

Konklúziók

K15. Ezen tanulmány célját figyelembe véve, milyen konklúziót von le a megállapításaiból?